༄། །བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་དང་། རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ལྷ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་།

སྔོན་འགྲོ་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་ཚན།

༄༅། །བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་དང་། རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་།

རིགས་ལམ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE

(Higher Buddhist Studies and Research Center)

unit of: Penor Rinpoche Charity Foundation

Estd: 1978 by H.H. Penor Rinpoche

Ref: NNI/2025/06

Date: 26th of February, 2026

༄༅། །དེ་ཡང་༧སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་འོ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་ཡན་ལག་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་འོག བསྟན་པ་ལ་ལྷག་བསམ་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཆེ་བའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པར། རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞིར་བཟུང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་པའི་མཐོ་སློབ་འདིའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་མཐའ་དག་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྒྱུན་ཆོས་འགྲེལ་ཆེན་གལ་ཆེ་ཁག་བཅས་ལ་ **E-book** སྒྲིག་ནས་གཟིགས་ཐུབ་པ་བཟོས་ཡོད། དེའི་ནང་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་དང་དཀར་ཆག་ལ་མཛུབ་གནོན་ཙམ་གྱིས་ཐད་ཀར་གྱི་ནང་དོན་ཡོངས་སུ་འཆར་བའི་འཕྲུལ་དེབ་ཅིག་འགྲེམས་སྤེལ་བགྱིས་པ་ལགས་ན། རྣམ་དཀར་འདིའི་མཐུས་མཉམ་མེད་དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒོས་སུ་ཁྱད་ཆོས་ཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་དེ་ཉིད། རྒྱལ་ཁམས་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྨན་པའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༦ ཉིན།

(Registered under section 12A of the Income Tax Act, 1961)

Namdroling Nyingmapa Monastery - P.O. Bylakuppe 571104 - District Mysore - State Karnataka - INDIA

Mob: 0091-9632394601 Email: nninstitute1978@gmail.com - www.namdroling.net - www.palyul.org

༄༅། །སྔ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས།

Published by:*NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: https://nni.bt

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་ཕུ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་སློབ་ཚན་
འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྒྲོར་བ།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཁར་བ། ལོ་རིམ་དགུ་པ།

ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་པ།

ཐོགས་མེད་བློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།

བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།

འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ལོ་རིམ་བདུན་པ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྣ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩེས་འགྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་བསམ་རྡོ་པ།

ལས་རོགས།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཕར་པ།
ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཀུ་རུང་།
རིག་འཛིན་ཟླ་མ། བསོད་ནམས་ཏ་དམག
བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས། རིག་འཛིན།
ཟློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།
ཐོགས་མེད་ཟློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། པདྨ་ཚེ་དབང་།
འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ཚེ་དབང་མགོན་པོ།
སྐལ་བཟང་ལྷག་པ། ཕུར་པ་ཚེ་རིང་།
ཀརྨ་ཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོ།

གླེང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཙམ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཡི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མདའ་ལྟར་ལགས། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་"སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་རྒྱར་དམིགས་ཏེ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་སྙིང་མའི་བཤད་གྲྭ་ཆེན་མོ། སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་གྲྭ་འདིའི་སློབ་

ཚན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཚིག་ཀུན་གྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཕྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཀློང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཚོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེང་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྔར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྲུན་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་སློབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་གནང་ཐུབ་ཚེ་དགེ་མཚན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་

པ་ལྟར་རྒྱུན་ལས་ལྷན་རྒྱུས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཐེབས་གཞིས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྤྱི་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་བླངས་ཏེ་སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཞུ་དག་དང་འབྲེལ། གཞུང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྤྱར་མ་འཕོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུག་སྟེ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཚད་དམའ་བ་དང་། ཉམས་མྱོང་གི་ཚོད་ཚད་ནར་མ་སོན་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་སྔར་བཤགས་སྨོམ་དང་གཟུར་གནས་གཟིགས་པ་པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བརྩོན་པ་རྒྱུན་སྐྱོང་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་རྩ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་དང་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་འཚོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་༸སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས།

དཔེ་བསྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་གདན་ས་ཆེན་མོ་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གྲོལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ཆེས་མཐོའི་འགན་འཛིན་རྣམ་པས་དབུས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་རིན་པོ་ཆེས། སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་སྔོན་འགྲོ་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་ཚན་དུ་དམིགས་ཏེ། བློ་གསར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་རང་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་བློ་རྟགས་བསྡུས་གསུམ་རྩོམ་སྒྲིག་དགོས་པའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་བོད་ཟླ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༥ ཉིན། ཆེས་མཐོའི་འགན་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་གང་གི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ། བཤད་གྲྭའི་འདུ་ཁང་དུ་རིགས་ལམ་རྩོམ་སྒྲིག་ལས་གཞི་འདིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐོག་མར་དབུ་འཛུགས་གཏན་ཁེལ་བྱུང་ཞིང་། བཤད་གྲྭའི་རྒྱུན་ལས་

ནས་རིགས་ལམ་རྩོམ་སྒྲིག་པར་ཆེད་བསྐོས་གནང་དོན་བཞིན། ངེད་ཅག་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཡོངས་ནས་ལས་དོན་འདི་ཉིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་དོན་ཆེན་དུ་བཟུང་ནས། དཔེ་ཁྲིད་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་བར་གསེང་དང་གུང་གསེང་རྣམས་སུ་མཉམ་རུབ་མཉམ་ཚོགས་ཀྱིས། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་དང་འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མིན་རང་གཞུང་ཁག་རྒྱལ་བཏོན་དང་གསལ་ཁ་འདོན་གང་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས། ༼བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད།༽ ༼རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད།༽ ༼བསྡུས་ཚན་རིགས་ལམ་སྒོ་འབྱེད།༽ བཅས་སྒོ་འབྱེད་རྣམ་གསུམ་རྩོམ་སྒྲིག་བགྱིས་པ་ཡིན། འདིས་ཀྱང་གསང་ཆེན་སྤྱ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་དང་གནང་འགྱུར་གྱི་བློ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཡངས་པོར་འབྱེད་ཅིང་། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་ལམ་གྱི་རྣོ་དབལ་རབ་ཏུ་འཕེལ་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔོག་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ནུས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རེ་སྨོན་བཅས།

ཞུ་དོན།

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཞུ་དག་དང་སྒྲིག་སྦྱོར་གྱི་ཐད་ནོར་འཁྲུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཁྱེན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ། སྐད་ཀྱི་ཆར་ཁྱེད་རྣམ་པས་གཤམ་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོ་བསྒྲུང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྷུག་པོར་སྩལ་གནང་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱ་འགྱུར་མགོ་སློབ་ཆེན་མོའི་
རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

སློབ་པ་པོར་ཞུ་རྒྱུ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།[1] "ཐ་ན་དཔེ་ཚའི་ས་བཅད་དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཚོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ས་བཅད་སྣག་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འདྲེན་ལི། །སྤྱི་ཏོལ་སྔོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྱིས་ལག་ལེན་གཅེས། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆེ་བའི་སློབ་པ་པོས་ཚོན་ལྡུག་སྟངས་ཙམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད། ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་རྟོགས་སླ་ལ་འཚོལ་བདེ་བར་དམིགས་ནས། གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད། ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འདྲེན་བཅས་ལ་ཚོན་ཁྲ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྫོགས་ཆེན་གནའ་དཔེ་གསར་སྐྲུན་ཁང་ནས་སྒྲིག་སྒྱུར་མཛད་ཅིང་། བློའི་ལྡན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྒྱ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ལོར་པར་སྐྲུན་ཞུས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་གསུང་འབུམ། པོད་དང་པོ། ཤོག་ངོས་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྦྱོར།

གླེང་བརྗོད།

དཔེ་བསྒྱུར་གསལ་བཤད།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད།

༡༽ ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་དང་པོ།

ཀ༽ ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག 3
༡ སྣང་ཡུལ། 4
༢ གཟུང་ཡུལ། 7
༣ ཞེན་ཡུལ། 9
༤ འཇུག་ཡུལ། 12

༢། མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་གཉིས་པ།

ཁ། ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག 21
༡། ཚད་མའི་རྣམ་གཞག.. 22
༢། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག.. 25
༡ དབང་པོའི་མངོན་སུམ། 29
༢ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། 32
༣ རང་རིག་མངོན་སུམ། 40
༤ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། 44

༣། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་གསུམ་པ།

ག། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག.. 50
༡ དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག.. 51
༢ གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག.. 52
༣ ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག 52
ཀ། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས། 54

༤༽ ཚད་མིན་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བཞི་པ།

ང༽ ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག 56

༡ ཡིད་དཔྱོད། 57

༢ སྣང་ལ་མ་ངེས་པ། 59

༣ མ་རྟོགས་པ། 63

༤ ལོག་ཤེས། 65

༥ ཐེ་ཚོམ། 70

༦ བཅད་ཤེས། 71

༥༽ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་ལྔ་པ།

ཅ༽ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་གཞག 75

༡ ཀུན་བཏུས་ལྟར་བདུན་དུ་བཤད་པ། 76

༢ རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་བཞི་རུ་བཤད་པ། 77

༣ རྣམ་ངེས་ལྟར་གཉིས་སུ་བཤད་པ། 78

༦༽ རང་རིགས་གཞན་རིགས་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་དྲུག་པ།

ཆ༽ རང་རིགས་དང་གཞན་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 82

༧༽ དོན་དམ་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མ་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་བདུན་པ།

ཇ༽ དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག 88

ཉ༽ རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། 89

ཏ༽ རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། 90

ཐ༽ མ་དག་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ། 91

ད༽ དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ། 93

༨༽ ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་བརྒྱད་པ།

ན༽ ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག 95

༩༽ སེམས་སེམས་བྱུང་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་དགུ་པ།

པ༽ སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག 99

༡ གཙོ་སེམས། 100

ཀ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད། 100

༢ སེམས་བྱུང་། 100

༡ ཀུན་འགྲོ་ལྔ། 101

༢ ཡུལ་ངེས་ལྔ། 102

༣ དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་གཅིག 102

༤ རྩ་ཉོན་དྲུག 104

༥ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ 106

༦ གཞན་འགྱུར་བཞི། 110

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད།

༡༽ རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་ཆ་ལག་འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་དང་པོ།

༡༽ རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ། 117

༢༽རྟགས་ཀྱི་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 118

༡ ཆོས་ཅན་བཤད་པ། 118

༢ མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་བཤད་པ། 118

༣ བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་བཤད་པ། 120

༤ བསྒྲུབ་བྱ་དང་དགག་བྱ་བཤད་པ། 120

༥ མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ། 121

༢ ༽ རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྐེ་ལྡེ་མིག་གཉིས་པ།

༡ ༽ རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 123

༢ ༽ རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། 123

༡ ཚུལ་དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས། 124

༢ ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་ཁྱབ། 130

༣ ཚུལ་གསུམ་པ་ལྡོག་ཁྱབ། 133

༣ ༽རྟགས་ཚུལ་གྱི་གྲངས་ངེས་དང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལྡོས་གཞི་དེ་བཞིན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་གསུམ་པ།

༡ ༽ རྟགས་ཚུལ་གྱི་གྲངས་ངེས། 138

༢ ༽ ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལྡོས་གཞི། 139

༣ ༽ ཚུལ་གསུམ་གྱི་ངེས་ཚིག 140

༤ ༽འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བཞི་པ།

༼༡༽ རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ། 141

༡ ༽ འབྲས་རྟགས་ཡང་དག 141

༡ རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག 143

༢ རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག 143

༣ རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག 144

༤ རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག 145

༥ རྒྱུ་ཚོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག 146

༢ ༽ འབྲས་རྟགས་བསྟན་པའི་དགོས་པ། 149

༥ ༽ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པ།

༡༽ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག 150

༡ ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག 151

༢ ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག 152

༢༽ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བསྟན་པའི་དགོས་པ། 153

༦ ༽ མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་དྲུག་པ།

༼༡༽ མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག 154

༡༽ མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག 156

༢༽ སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག 157

༡༽ འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ། 158

༡ རྒྱུ་མ་དམིགས་པ། 159

༢ ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ། 160

༣ རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ། 160

༤ དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ། 161

༢༽ འགལ་ཟླ་དམིགས་པ། 161

༡ ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས། 162

༢ ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས། 170

༣༽ མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བསྟན་པའི་དགོས་པ། 172

༧༽ རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་སྒོ་གཞན་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བདུན་པ།

༡༽ རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་སྒོ་གཞན་བཤད་པ། 173

༢༽ སྒྲུབ་རྟགས། 174

༣༽ དགག་རྟགས། 174

༤༽ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས། 175

༥༽ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས། 176

༦༽ དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག.. 178

༧༽ ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག.. 179

༨༽ ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག...180

༩༽ དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས། 181

༡༠༽ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས། 182

༡༡༽ གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས། 183

༡༢༽ རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག 185

༡༣༽ གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག 186

༡༤༽ ཡིན་འགོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག 187

༡༥༽ ཡོད་འགོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག 187

༨༽ རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བརྒྱད་པ།

༡༽ རྟགས་ལྟར་སྣང་། 188

༢༽ མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། 189

༡ དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ། 190

༢ བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ། 193

༣ རྒོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ། 194

༩༽ མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་དགུ་པ།

༡༽ མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། 196

༡ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས། 197
༢ ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས། 199

༡༠ ༽འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བཅུ་པ།

༡༽ འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས། 206
༡ ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས། 207
༢ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས། 208
༣ ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས། 209
༤ ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས། 210
༢༽ རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཚུལ། 210

༡༡ ༽སྒྲུབ་ངག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བཅུ་གཅིག་པ།

༡༽ སྒྲུབ་ངག་གི་རྣམ་གཞག 211
༡ སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག 212
༢ སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་། 213

༡༣ ༽ཞར་བྱུང་དུ་ཉེར་མཁོའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་བཤད་པ།

༡༽ ཞར་བྱུང་དུ་ཉེར་མཁོའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་འགོད་ཚུལ། 215

༡ རིགས་པ་བཞི། 215

༢ དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔ། 225

༣ སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཆེན་བཞི། 225

༤ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། 227

༥ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། 228

༦ བར་སྲིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། 229

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄༅། །བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡེ།

ཐེག་དགུའི་མཛོད་འཆང་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་སྤྱ་འགྱུར་བསྟན་པའི་སྲོག་གཅིག་པུ།།
སྤྲངས་རྟོགས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་ཀློང་ཆེན་པ།།
གང་གི་རིགས་ལམ་ལེགས་བཤད་ཀུ་མུད་འཕགས་བོད་མཁས་རྒྱའི་གཙུག་ན་མཛེས།
བཀའ་དྲིན་ཅན་དེའི་ཞབས་ཟུང་རི་མོར་དད་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་འབྲི་ཤིང་གཡོ།།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་བློ་གྲོས་སྣང་བ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས།།
མཁྱེན་གཉིས་རལ་གྲིའི་འཕྲུལ་ཐབས་ཟབ་མོས་གཉིས་འཛིན་དྭ་བ་མ་ལུས་གཅོད།།
རྟོག་གེའི་གསང་ཚིག་རྗེན་པར་སྟོན་མཛད་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ཆེན་མོ།།
གངས་ལྗོངས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉིད་གྱུར་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ།།

སྙིགས་དུས་འདི་ན་རྒྱལ་བ་ལས་ལྷག་རྒྱལ་སྲས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་ཞིང་།།
བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་མཛད་བཟང་ལྷ་ཆབ་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་སྙིང་ལ་བྲན།།
བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་འདྲེན་མཆོག་བླ་མ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ཧེ་ཀས།།
སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་དེང་འདིར་སྩོལ།།

སྤྱི་འགྱུར་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི།།
གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་ལས།།
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་གཞག་ཆུ་བོའི་རྒྱུན།།
བློ་གསར་བློ་ཡི་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་ཕྱིར་དྲང་།།

ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག

བློ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཙམ་བཤད་པ་ལ།

༡༽ ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་།

༢༽ ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ། བློས་རིག་པར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྐུ་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། མཁས་འཇུག་སྟོམ་བྱང་ལས།

ཡུལ་ལ་སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དང་།།
ཞེན་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
༡༽ སྣང་ཡུལ།
༢༽ གཟུང་ཡུལ།
༣༽ ཞེན་ཡུལ།
༤༽ འཇུག་ཡུལ་དང་བཞིའོ།།

སྣང་ཡུལ།

དང་པོ་སྣང་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། བློ་ལ་དངོས་སུ་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཡུལ། སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་རྣམ་པ་འཆར་བའི་བུམ་པ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་རྣམ་པ་འཆར་བའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།

༡༽ རྟོག་མེད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དང་།

༢༽ རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས།

རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་དངོས་སུ་སྣམ་པ་འཆར་བའི་ཡུལ། རྟོག་མེད་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག །རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣམ་པ་འཆར་བའི་སྒྲོ་བཏགས། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣམ་པ་འཆར་བའི་ནམ་མཁའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་རྟོག་རྟོག་མེད་དམ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཚད་མ་གཉིས་པོའི་སྣང་ཡུལ་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་མཚན་མེད་ལ་

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དངོས་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་གྱི་སྣང་བཞིན་པ་རང་མཚན་དེ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ལེགས་བཤད་སྙིང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་ཕལ་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཏན་ནས་མཐོང་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ལ་གཏན་ནས་མཐོང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལྟ་བ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་སོགས་ཡོད་ན། དབང་པོ་དེ་ཡི་ལུས་སམ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཟུང་ཡུལ།

གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ།།

གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། །ཅེས་དང་།

ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཇོག་ནུས་པའི།།

རྒྱུ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན། གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྔོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན།

༡༽ གཟུགས།

༢༽ སྒྲ།

༣༽ དྲི།

༤༽ རོ།

༥༽ རིག་བྱ་སྟེ་ལྡོག།

དེ་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་མཛོད་སྲུམ་ལེའུ་ལས། དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་བློ་ནི་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་བློ་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྫུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་བ་དུམ་བློ་ཡི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་པོ་སོགས་རྒྱུ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་དེའི་ནང་ནས་གང་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་སྔོན་པོ་དེ་ཡི་ངོ་བོའམ་རྣམ་པ་དེ་རང་གི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྔོན་པོ་དེ་ཡིས་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་དེ་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་དེས་བཞག་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་དེས་རང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་བཟུང་བའི་ཚ་ནས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་གཟུང་

ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།།

དེས་ན་གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། གཟུང་ཡུལ་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་གཏེར་མཛོད་སྲུམ་ལེའུ་ལས། དབང་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྫུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའམ། ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྫུལ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཞེན་ཡུལ།

གསུམ་པ་ཞེན་ཡུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛོད་སྲུམ་ལེའུ་ལས། ཇི་བཞིན་མཛོད་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར།།

གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་པ་ལས་འཕྲོས། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་

མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོར་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཉིད་བརྟག་བྱའི་དོན་དེར་ཞེན་པ་སྟེ།

ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་ལ་དེར་འཁྲུལ་ནས་ཞེན་པས་གཞལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། རྗེས་དཔག་སོགས་སྤྱི་འཛིན་པའི་བློ་ནི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་མངོན་པར་ཞེན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་པ་དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་དེའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ལ་དེ་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཞེན་ཡུལ་གྱི་བཞེད་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི།།

དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་གཏེར་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་འདི་ཡི་ཡུལ་བདག་དེ་ཉིད་སྲུན་སྦྱུང་བ་མེད་པར་ནི་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ཤེར་འགྲེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་ལས། ལ་དུ་གྲུར་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལས་ཉོན་མོངས་སྤོང་གི་གཞན་དུ་ན་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་བཞེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ངེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་དད་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བློ་ལ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་འདོད་དོ།།

བཞེད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི།

དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་ལས། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་བློས་བཟུང་བའི་བུམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡུལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་

པས་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་པས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། ཞེན་སྣངས་ཐ་དད་དེ་སོ་སོར་ཡོད་པས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་དུ་འཇོག་པ་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་མཁན་ཡང་ཡོད་དོ།།

འཇུག་ཡུལ།

བཞི་པ་འཇུག་ཡུལ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།
དེ་ནི་བླང་དོར་འགྲུབ་ཅན་པས།།
སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས། ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་སོགས་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན།

༡༽ འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་དང་།

༢༽ འཇུག་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཏེ་གཉིས་སོ། །ཡང་ན།

༡༽ སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ།

༢༽ བློའི་འཇུག་ཡུལ།

༣༽ སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ཏེ་གསུམ་མོ།།

འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞག་ན། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་ལས། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་ཡིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚད་མས་དཔྱད་ནས་འཇོག་ཚུལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མའི་གཞུང་ཁོ་ན་ལྟར་བྱ་དགོས་པས་ཐ་སྙད་དུའང་དོན་བྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་བཞག་པའང་མི་རུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་དང་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་འཇུག་ཡུལ་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གནས་སྐབས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་ན་འཇུག་ཡུལ་ལ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་མཛོད་སུམ་ལེའུ་ལས། དེ་ཙམ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཚད་མ་གཉིས་པོའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞལ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། དོན་དམ་པར་རམ་མཐར་ཐུག་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་ མ་ཟད་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་རང་མཚན་དེ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

འདིར་འཇུག་ཡུལ་ལ་བློ་ཡིས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
༡༽ དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་དང་།
༢༽ ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་སོ།།

དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། རྣམ་པ་འཆར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ལ་འཇོག་གོ །ཚུར་མཐོང་གི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་རྣམས་ལ་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་གཞག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་གཞག་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་བདག་མེད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པ་འཆར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན།

རྟོག་པ་ལ་གཞི་དེ་ཡི་དོན་སྤྱི་འཆར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་རྟོག་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་དང༌། རྟོག་པ་ལ་གཞི་དེ་ཡི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་རྟོག་པས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

འགའ་ཞིག་གིས། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བཞེད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ལ། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གཅིག་ལ་སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་མི་འདོད་དོ།།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡུལ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཕྱེ་བར་མ་ཟད། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་བློ་གཅིག་ལ་ཡང་ཡུལ་བཞི་ག་ཡོད་པར་བཞེད་མོད། རང་ལུགས་ལ།

ཡུལ་བཞི་ག་ཡོད་པའི་བློ་ཞིག་མི་སྲིད་དེ། ཞེན་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་གཟུང་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཕ་རོལ་པོ་དེ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུང་དོན་མེད་ན་དབང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་ཞིང་། གཟུང་དོན་དེ་ཡོད་པ་ན་དོན་དེའི་ནུས་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བ་དེ་མིང་སོགས་ལ་མེད་པའམ་ལྡོག་པས་ན། གཞན་པ་མིང་སོགས་འཛིན་པའི་སྤྱི་བློ་ནི་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྲུབ་པར་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་གིས་གང་འདོད་དུ་སྦྱོལ་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འདིར་སྨྲས་པ།

རྟོག་དང་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི།།
ཤེས་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པར་ངེས།།
གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ན།།
དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས།།

རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ།།
གཟུང་ཡུལ་ལས་གཞན་ཡུལ་གསུམ་ངེས།།
ཞེན་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ན།།
རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ།།

ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ།།
འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད།།
འཇུག་ཡུལ་མེད་པའི་བློ་ཡིན་ན།།
རྟོགས་བློ་མིན་པས་ཁྱབ་མཐའ་བཅའ།།

དཔེར་ན། ཞེན་ཡུལ་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་གསུམ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ། གཟུང་ཡུལ་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་གསུམ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་བུམ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལྟ་བུའོ།།

སྤྱིར་ཡུལ་བཞི་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་སུ་རྟེ་ཚུལ་དང་བྱེ་བྲག་བློ་རེ་རེའི་ཡུལ་ལའང་སུ་རྟེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ལ་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ལ་ཞེན་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག

བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་དང་པོའོ།། །།

སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་གྱི།།
རྣམ་གཞག་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མཛེས་འདི་ན་བསྟར།།
བཟང་ངན་བློ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་།།
སྣང་སེལ་འགྲོས་ཀྱིས་ཡུལ་བཞིའི་གྲོང་ཁྱེར་འགྲིམས།།

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད།

དཔེར་ན།

༡༽ རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།

༢༽ བློ།

༣༽ གང་ཟག་སྐྱེ་གསུམ་ལས།

འདིར་ཡུལ་ཅན་བློ་ཡི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།

རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

དེའི་ཕྱིར་དེད་ཀྱི་བློ་རང་ཉིད།།

གསལ་བའི་ངོ་བོས་རབ་གསལ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། བློ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིག་པ་བློ་ཡི་མཚན་ཉིད། བློ་དང་རིག་པ་ཤེས་པ་གསུམ་དོན་གཅིག

སྤྱིར་རིག་པ་ཞེས་པ་རྟོགས་པ་དང་། སྣང་བ། མཐོང་བ། ཤེས་པ། འཛིན་པ། གསལ་བ་བཅས་སུ་འདུག་པ་ལས། སྐབས་འདིར་བློ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྣང་བའམ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།

༡༽ ཚད་མ་དང་།

༢༽ ཚད་མིན་ཏེ་གཉིས་སོ།།

ཚད་མའི་རྣམ་གཞག

དང་པོ་ཚད་མ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཁྱར་གསུམ་སྟེ། ཁྱར་དང་པོ། རང་སྟོབས་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་གཅོད། ཁྱར་

གཉིས་པ། མི་སླུ་བ་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་སོགས་གཅོད། ཟུར་གསུམ་པ། ཤེས་པ་ཞེས་པས་སྒྲ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད་དོ།།

སྐབས་འདིའི་མི་སླུ་བ་ཞེས་པ་ནི། མི་སླུ་བ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡུལ་གང་ལ་མི་སླུ་བ། ཡུལ་ཅན་གང་གིས་མི་སླུ་བ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་མི་སླུ་བ་སྟེ།

ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

དེ་ལའང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡུལ་གང་ལ་མི་སླུ་ན། ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་རང་མཚན་དེ་ལའོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་སླུ་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བློ་དེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མི་སླུ་ན་དེས་ཡོད་པར་བཅད་ན་ཡོད་པར་མི་སླུ་བ་དང་། མེད་པར་བཅད་ན་མེད་པར་མི་སླུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའམ་མིན་པར་བཅད་པ་ལྟར་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྐབས་འདིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་གཞུང་ལ། ཚད་

མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱན་མཁན་པོ་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ནི་རིམ་བཞིན་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་དེ་གཉིས་བསྡོམས་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་དེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པར་བཞེད་པ་གསུམ་ལས། རང་ལུགས་ནི་མཐའ་མ་ལྟར་འཐོག་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་གཏེར་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་འདི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཚོགས་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཚང་བར་འདོད་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་བྱུང་ཡང་ཕྱི་མ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེར་ན།

༡༽ མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་།

༢༽ རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན།།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ།།
རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྐྱེ་འཛིན་མིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །ཅེས་དང་།

རྣམ་ངེས་ལས།

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དང་པོ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག

རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

འདི་ལ་ཟུར་གསུམ་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། རྟོག་བྲལ་ཞེས་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གཅོད། ཟུར་གསུམ་པ། ཤེས་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གཅོད་དོ།།

བྲལ་བྱའི་རྟོག་པ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་རྟོག་དང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་ནྲས་བྱེ་བའི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པའམ་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། སྐབས་འདིའི་བྲལ་བྱའི་རྟོག་པ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན།།

དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་ངམ་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ།

ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

འདིར་བྲལ་བྱ་ནི་གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་འཛིན་རུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་བྲལ་བྱའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པའི་རང་ལྡོག་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པའི་རྫས་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། འདོད་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སོ་སྐྱེ་ལྷས་བྱིན་རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་སྒྲོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བཞི་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་གོ་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་གོ་ན་སོ་སྐྱེ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ་ལོ།།

རང་ལུགས་ནི། སྐབས་འདིའི་རྟོག་བྲལ་ཞེས་པ་རང་ཡུལ་

གསལ་བར་སྣང་བའམ་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་འཇོག་སྟེ། དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

རང་མཚན་སྣང་ཕྱིར་རྟོག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མངོན་སུམ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི།།

མ་འཁྲུལ་དབང་པོ་ཡིད་རང་རིག །

རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས"""། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༽ དབང་པོའི་མངོན་སུམ།

༢༽ ཡིད་མངོན་སུམ།

༣༽ རང་རིག་མངོན་སུམ།

༤༽ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞིའོ།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ།

དང་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ།།

བརྟེན་ནས་མིག་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་མཁས་འཇུག་ལས། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། མ་འཁྲུལ་བ

ཞེས་པས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅོད།

དཔེར་ན་ལྟ་སྟེ།

མཁས་འཇུག་ལས།

མ་འཁྲུལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡ ། མིག་ཤེས་མངོན་སུམ།

༢ ། རྣ་ཤེས་མངོན་སུམ།

༣ ། སྣ་ཤེས་མངོན་སུམ།

༤ ། ལྕེ་ཤེས་མངོན་སུམ།

༥ ། ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་བཅས་སོ། །

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་ལའང་རིགས་བསྒྲེའོ། །

རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་རང་ཡུལ་འཛིན་ནུས

སུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ།།

གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་ནུས་ཀྱི་ཕྱི་དོན། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ནས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་རྣམ་པ་གཏོད་ནུས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ལ་འཇོག་དགོས་པས། དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ནུས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་བུའོ།།

རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་གསལ་རིག་ཏུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །དབང་མངོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་རྣམ་ངེས་ཤེས་རབ་རལ་གྲི་ལས།

དབང་ལྔ་ལས་སྐྱེས་བློ་གང་གིས། །རང་ཡུལ་གསལ་བར་ཉམས་སྨྲོང་བ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་མེད་ན། །ཡོང་སོགས་བཞིན་དུ

དོན་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཐུན་མིན་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི།།
སྐྱེད་ཚལ་ལས་འཁྲུངས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བློས།།
ཕྱི་གསལ་སྣང་བའི་མཚར་སྡུག་འདོད་ཡོན་དཔལ།།
ཅི་དགར་རོལ་མཁས་དབང་མངོན་ཚད་མ་ཡིན།།

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།

གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ནི།

མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཞེས་པས་དབང་མངོན་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པས་རྟོག་པ་གཅོད།

དཔེ་ན།

༡) སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་དང་།

༢) དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་མངོན་དང་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད།

དཔེ་ན།

༡) གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན།

༢) སྒྲ་འཛིན་ཡིད་མངོན།

༣) དྲི་འཛིན་ཡིད་མངོན།

༤༽ རོ་འཛིན་ཡིད་མངོན།

༥༽ རེག་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཏེ་ལྔའོ།།

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མིག་ཤེས་དང་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཡིད་མངོན་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེའོ།།

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།

༡༽ རྒྱན་མཁན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས། དང་པོ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ། དེ་ནས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ། ཡང་དབང་མངོན་གཅིག་སྐྱེ་བ་སོགས་མགོ་དབང་མངོན་གྱིས་བརྩམས་ཤིང་མཇུག་ཡིད་མངོན་གྱིས་སྡུད་པ་སྟེ། སྤེལ་མར་སྐྱེ་བར་བཞེད་པར་གྲགས་པ་དང་།

༢༽ བོད་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དབང་

མངོན་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ཕན་ཆད་ཡིད་མངོན་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་སྐྱེ་བར་བཞེད་པར་གྲགས་པ་དང་།

༣༽ སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས། དབང་མངོན་སྐྱེས་ནས་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་སྟེ། རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་དང་།

༤༽ བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དབང་མངོན་ཁོ་ན་དང་དེ་ཕན་ཆད་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྒྱུན་འགྲོགས་ནས་སྐྱེ་བར་བཞེད་པར་གྲགས་སོ།།

རང་ལུགས་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། དེས་ན་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འདི་ལ་སྤེལ་མར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕན་ཆད་ཡིད་མངོན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕན་ཆད་རྒྱུན་འགྲོགས་ནས་

སྐྱེས་ཤིང་མཐར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མཐའ་མའི་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མཐའ་མ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་ལ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་དང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རང་རིག་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བས་འགྲོས་བཞི་པའི་ཐ་སྙད་དགོས་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་ཡང་།

རང་ལུགས་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པས་རང་རིག་གི་འགྲོས་ལོགས་སུ་མ་བརྩིས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པས། འགྲོས་གཉིས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་དེ།

ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། དེས་ན་དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་འགྲོས་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ངེས་པར་ཁས་

སྣང་བར་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་བཞི་ལས་སྔ་མ་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གནོད་བྱེད་མཐོང་ལ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དབང་ཡིད་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་རྐྱེན་མེད་ཅིང་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་དེ། དབང་ཡིད་ནང་ཕན་ཚུན་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་ཅིང་མཐུན་རྐྱེན་དབང་ཡིད་གཉིས་ཀའི་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

མ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལ་ནི། །
འབྲས་བུ་གང་གིས་ཟློག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་བཤད་ན། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་ནུས་ཀྱི་ཕྱི་དོན། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐད་

ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས།།

དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཅན།།

ཡིད་ནི་¨། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ།།

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དབང་མངོན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་

དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། ཚུར་མཐོང་གི་ཡིད་མངོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ལས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པས་ཤིན་ལྐོག་ཡིན་པར་འདོད་མོད།

རང་ལུགས་ནི། འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལྔ་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་གསལ་བར་མྱོང་བ་དྲན་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་ཤིན་ལྐོག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་རང་མཚན་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བ་དེ་བཞིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པས་སོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་སོགས་ལྔ་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་ཞེས་པ་

འདི་ཡིད་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་དབང་ཤེས་ལྟར་ན་ི་རང་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ལས་གཞན་འཛིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡིད་མངོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་ཕྱི་ནང་ཡུལ།།
གསལ་བར་གཅོད་པ་ཡིད་མངོན་སུམ།།
དེ་མེད་ཆོས་ཀུན་ཐུན་མོང་དུ།།
ཞེས་པའི་རྣམ་རིག་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཐུན་མིན་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས།།
སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་འཁྲུལ་མེད་ཤེས་པ་ནི།།
འགྲོས་གཉིས་འགྲོས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ལས།།
ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་ལེགས་བཤད་ཟད་དུ་བྱུང་།།
ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

རང་རིག་མངོན་སུམ།

གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་

འཇོག་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པས་རྟོག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། འཇོག་རྣམ་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་གཅོད།

དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོ་ལས།

……ཆགས་ལ་སོགས།།

རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན།།

བརྗོད་བྱེད་པར་ནི་ནུས་མ་ཡིན།།

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རང་རིག་ནི།།

བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དོན་རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་གསལ་རིག་ངོ་བོ་ཡིས། །ཡུལ་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་། །སྤྲོས་པ་མེད་པར་རང་གསལ་བ། །འདི་ལ་རང་

རིག་ཅེས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་།

༢༽ ཡིད་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་དོགས་རིགས་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེམ་པོ་ལས་ལོག་ཙམ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་གིས་ཁྱབ་བམ་སྙམ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་ལས། སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རང་རིག་གི་དགོས་པ་ནི། དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

མངོན་སུམ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྐྱོང་གང་།།
མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ངེས་བྱེད་པ།།
རང་རིག་ལས་ཡིན་དེ་མེད་ན།།
ཚུལ་གཞན་གང་གིས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འཛིན་རྣམ་གང་ཞིག་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་།།
ནང་གསལ་བློ་ཡི་ཁང་བཟང་དམ་པ་རུ།།
རང་རིག་མངོན་སུམ་བུ་ཆུང་གྲུང་པོ་འདིས།།
གང་སྐྱོང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་རང་གསལ་ལོ།།

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི།

ཚད་མ་མདོ་ལས།

རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན།།

མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྔར་བཤད་པ།།

དེ་དག་གི་དེ་བསྒོམས་བྱུང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་མཁས་འཇུག་ལས། བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ནུར་གཉིས་ཏེ། ནུར་དང་པོ། བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པས་དབང་མངོན་དང་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཅས་གཙོད། ནུར་གཉིས་པ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཞེས་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཙོད་དོ།།

དཔེར་ན། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་ལས། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་གསུམ་མམ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ལྔར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༽ ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༢༽ རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༣༽ ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

ཡང་ན།

༡༽ ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༢༽ ཉན་ཐོས་མི་སློབ་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༣༽ རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༤༽ ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༥༽ ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་ལྔའོ།།

གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ལྟ་ལའང་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཅུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༽ ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༢༽ ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་མངོན་སུམ།

༣༽ ཉན་ཐོས་མི་སློབ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༤༽ ཉན་ཐོས་མི་སློབ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༥༽ རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༦༽ རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༧༽ ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༨༽ ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༩༽ ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་ཀྱི་

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༡༠༽ ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་བཅུའོ།།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དགོས་པ་ནི།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས། ལུང་བཞིན་ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་ཡིས། །མཐར་ཐུག་རང་ཡུལ་གསལ་སྣང་བ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་མེད་ན། །ཐལ་པའི་ཡུལ་འདས་དོན་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཐུན་མིན་བདག་རྐྱེན་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས།།
སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་མཁྱེན་པ་སྟེ།།
གནས་ལུགས་དོན་དམ་ཚུལ་བཞིན་འཇལ་བའི་བློ།།
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་ཀུན་གྱི་མཆོག།

ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

མངོན་སུམ་སྤྱིའི་དགོས་པ་ནི།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

དེ་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི། །མངོན་སུམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །བློ་འདོགས་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་གཉིས་པའོ།། ||

གང་ཞིག་བློ་ནི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི།།
རིག་པ་གང་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད།།
དབང་ཡིད་རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཅས།།
དབྱེ་བ་རྣམ་བཞི་མ་འདྲེས་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག

ཚད་མ་མདོ་ལས།

རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི།།

ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག །རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གསུམ་སྟེ། ཟུར་དང་པོ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པས་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་གཅོད། ཟུར་གསུམ་པ། ཞེན་རིག་ཅེས་པས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་

དོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གསུམ་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལ་རྟེན་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག

༢༽ གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག

༣༽ ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་སྟེ་གསུམ་མོ།།

རྟེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག །དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གསུམ་ལས། ཟུར་དང་པོ། རྟེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་གཅོད། ཟུར་གསུམ་པ། ཞེན་རིག་ཅེས་པས་རྟོག་མེད་རྣམས་གཅོད་དོ།།

རྟེན་གྲགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གསུམ་ལས། ཟུར་དང་པོ་རྟེན་གྲགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གཅོད། གཅད་བྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་གོང་ལྟར་རོ།།

རྟེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གསུམ་ལས། ཟུར་དང་པོ་རྟེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པས་དངོས་སྟོབས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཅོད། ཟུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཅད་བྱ་གོང་བཞིན་ནོ།།

མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་རྣམས་ཀུང་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བཞེད་མོད། རང་ལུགས་ལ། དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་

ན་རང་གི་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་སྟེ།

རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལ་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །མཚན་ཉིད་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

རིགས་ཐིགས་ལས། དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

རྗེས་དཔག་གི་དགོས་པ་ནི།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་པ།།
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས།།
རྗེས་སུ་དཔོག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད།།
རྣལ་འབྱོར་དབང་རྣམས་མངོན་སུམ་གསལ། །ཞེས་དང་།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

རྟོག་བཅས་རྗེས་དཔག་མེད་གྱུར་ན།།

ཐམས་ཅད་བཅས་མ་ཐག་བཞིན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཚད་མའི་གྲངས་ངེས།

འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་ལ་ཉུང་མཐའ་གཅིག་ནས་མང་མཐའ་དྲུག་གི་བར་འདོད་པ་རྣམས་བསལ་ནས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཁྱབ་པ་ཡང་། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ།

ཚད་མ་མདོ་ལས།

མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །

ཚད་མོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་དང་།
རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་སྟེ་ལྔེ་མིག་གསུམ་པའོ།། ༎

གནས་དང་གནས་མིན་རིགས་དང་རིགས་མིན་སོགས།།
རྟགས་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རྟོགས་དབང་རྣོན་དག །
ཀུན་མཁྱེན་མིན་ཡང་ཀུན་ཤེས་བློ་ཡི་གཏེར།།
རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྤང་བླང་རྣམ་པར་འབྱེད།།
ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག

གཉིས་པ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ། ཚད་མིན་གྱི་ལྡོག་ཡི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པས་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། ཤེས་པ་ཞེས་པས་བློ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་དོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ ཡིད་དཔྱོད་དང་།

༢༽ འཁྲུལ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ།

༣༽ མ་རྟོགས་པ།

༤༽ ལོག་རྟོག

༥༽ ཐེ་ཚོམ།

༦༽ བཅད་ཤེས་ཏེ་དྲུག་གོ།

ཡིད་དཔྱོད།

རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བློ་དོན་མཐུན། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་བཞི་ལས། ཟུར་དང་པོ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། རང་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད། ཟུར་གསུམ་པ། ཞེན་པ་ཞེས་པས་བློ་རྟོག་མེད་ཐམས་ཅད་གཅོད། ཟུར་བཞི་པ། བློ་དོན་མཐུན་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་གཅོད་དོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་།

༢༽ རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་ཕ་མེས་ཀྱི་ཁྲིན་པ་རྣིང་པ་ན་ཚ་ཡོད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན།

༡༽ རྒྱུ་མཚན་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་པ།

༢༽ རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ།

༣༽ རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་པ།

༤༽ རྒྱུ་མཚན་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་བཞིའོ།།

དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་ཡོད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ནི། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། བཞི་པའི་མཚན་གཞི་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ།།

ཡང་དག་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་འཇུག་པའི་བློ།།
ཡིད་དཔྱོད་ཅེས་པ་མཐའ་གཅིག་ཞེན་པ་སྟེ།།
ཐ་ཞེབ་རིགས་ལམ་རྣོན་པོའི་མཚོན་བཏབ་ན།།
ཞེན་འཛིན་མངལ་གྱི་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ངེས་སོ།།
ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

སྣང་ལ་མ་ངེས་པ།

རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་ཤེས། འཁྲུལ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ལས། ཟུར་དང་པོ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཞེས་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། འཁྲུལ་ཤེས་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་གཅོད། དེ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དོན་གཅིག

འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་སྣང་

ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་མ་ངེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ནི་གང་གི་ཡང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།

རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་མྱོང་བ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དྲན་པ་ལས། དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ན་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་དག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་གཏེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

མངོན་སུམ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ན་སུ་ཡང་འཁྲུལ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བཅད་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ནི། མི་འཐད་དེ། བཅད་ཤེས་ལ་རང་ཡུལ་ངེས་པའམ་དྲན

པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པའམ་དྲན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་ཇི་ལྟར་མ་ངེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ནི་གང་གི་ཡང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་གང་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེར་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ལ་སྣང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མངོན་སུམ་དང་ངེས་ཤེས་གཞི་མཐུན་མེད་ཅེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ལུང་གིས་གནོད་པར་སྟོན་ཡང་དེ་ནི་རང་ཡུལ་སྣང་ཙམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ

ལ་དགོངས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཉེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གསལ་བས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ།།

ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་དེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་ཚོར་འཛིན་པ་གྲངས་མང་ཡང་།།
ཇི་བཞིན་ངེས་པའི་བློ་ནི་ཉིན་སྐར་ཙམ།།
དེ་ཕྱིར་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཞེས་བྱ་བས།།
བསླུས་པའི་སྐྱེ་བོ་གྲངས་ཀྱིས་ག་ལ་ཚོད།།

ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

མ་རྟོགས་པ།

རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཤེས་པ། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ལས། ཟུར་དང་པོ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ཞེས་པས་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། ཤེས་པ་ཞེས་པས་གང་ཟག་གཅོད་དོ།།

དཔེར་ན། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པ་དང་། དཔྱད་པ་ཞུགས་ཀྱང་མ་ཊོགས་ནས་མ་རྟོགས་པ། དཔྱད་པ་ཊོགས་ཀྱང་མ་རྙེད་ནས་མ་རྟོགས་པ་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་ཚུལ་འདིས་རྟོག་པ་ཁོན་ལས་རྟོག་མེད་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རང་ལུགས་ལ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་དགོས་པས་རིགས་བསྡུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

དཔེར་ན།

༡༽ རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་།

༣༽ རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

མཚན་གཞི་ནི་རྟོགས་སློ།།

འདིར་འགའ་ཞིག་གིས།

མཁས་འཇུག་ལས།

མ་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བསམས་ནས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། རང་ལུགས་ལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དེའི་དགོངས་དོན་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཆ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་འཇུག་ཉིད་ལས། མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཆ་ནས་

བཞག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་དམ་ཐ་སྙད་སྣང་བའི་ཆོས་ཀུན་ལ།།
ཚུལ་བཞིན་འཇལ་བའི་ཤེས་རབ་མིག་དང་བྲལ།།
དེ་ཕྱིར་མ་རྟོགས་ཚང་ཚིང་སྟུག་པོའི་གླིང་།།
རིགས་ལམ་དུས་མཐའི་ལྷུགས་ཆེན་ཞལ་དུ་སྟོབས།།
ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ལོག་ཤེས།

རང་གི་འཛུག་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བློ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐུར་གཉིས་ཏེ། ཐུར་དང་པོ། རང་གི་འཛུག་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་པས་བློ་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་གཅོད། ཐུར་གཉིས་པ། བློ་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཅོད། མཁས་འཇུག་ལས། ལོག་རྟོག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

འདྲིན་པའོ། །ཞེས་སོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་།

༢༽ རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཏེ་གཉིས་སོ།།

རྟོག་པ་གང་ཞིག་རང་གི་འཛུག་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བློ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་གང་ཞིག་རང་གི་འཛུག་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བློ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་གངས་རི་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་བ་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དང་། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། ཚད་མིན་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག

འགའ་ཞིག་གིས། མགལ་མེ་འཁོར་ཡོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

མགལ་མེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ།།
འཁོར་ཡོར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་།།
གསལ་བར་རབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར།།
མཐོང་བས་མཚམས་སྦྱོར་མ་ཡིན་ནོ།།
འདི་ལྟར་མཚམས་རྣམས་སྦྱོར་བ་ནི།།
དྲན་པས་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི།།
མཐོང་བས་མ་ཡིན་འདས་པ་ཡི།།
ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ཡོར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་མེད་ཀྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་བས་འཁྲུལ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲོ།།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། **རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།**

མགལ་མེ་ལ་སོགས་མྱུར་འཁྱུག་པའི།།

རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གནོད་པ་ཅན།།

མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འཁྲུལ་སྐྱེ་ཡི།།

དེ་མཐོང་མཚམས་སྦྱོར་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།

ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིས།།

མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་པ།།

དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།།

ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

རིགས་ཐིགས་ལས། རབ་རིབ་དང་། མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་དང་། གྲུར་ཞུགས་པ་དང་། འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་བ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།

རབ་རིབ་དང་སྒྱུར་དུ་སྐོར་བ་དང་། གྲུར་ཞུགས་པའི་འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་བ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་བར་བཞེད་དོ།།

འོན་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཕྲ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མ་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ལུང་དོན་འགྲེལ་བར་སྣང་ངོ་།།

སློ་མེད་རྒྱུ་འབྲས་སྟོན་དང་བསྟན་པ་སོགས།།
ངེས་པར་མེད་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞུགས་པ།།
ཚབས་ཆེན་བློ་འདིས་ མྱུན་ནས་མྱུན་པར་བསྐྱལ།།
དེ་ཕྱིར་ལུང་རིགས་ཉི་ཟླའི་འོད་དང་འགྲོགས།།
ཞེས་པར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ཐེ་ཚོམ།

རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་བློ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཐུར་གསུམ་ལས། ཐུར་དང་པོ། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་གཅོད། ཐུར་གཉིས་པ། རྩེ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་ཞེས་པས་ཚད་མ་དང་། ཡིད་དཔྱོད་སོགས་གཅོད། ཐུར་གསུམ་པ། བློ་ཞེས་པས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཅོད་དོ། །མཁས་འཇུག་ལས། ཐེ་ཚོམ་ནི་རྩེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱོགས་མ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་སོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ།

༢༽ དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ།

༣༽ ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་

མི་རྟག་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཐལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ།།

བདེན་དོན་རྒྱུ་འབྲས་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་ལ།།
ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་རྟོག་པའི་གཉིས་འཛིན་བློ།།
རིང་ནས་སྤྱོད་པར་འཆིང་བྱེད་སྒྲུལ་གྱི་ཞགས།།
རྣམ་དཔྱོད་རལ་གྲིའི་དབལ་གྱིས་དུམ་བུར་ཆོད།།
ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

བཅད་ཤེས།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། །མི་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་གཏེར་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

དེ་ནི་ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་ཟིན་པའི་གཟུང་བ་ཡི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་སླར་ཡང་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་ཟིན་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་སླར་ཡང་རྟོགས་པའི་དྲན་ཤེས། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

འདི་ལ་ཟུར་གསུམ་ལས། ཟུར་དང་པོ། རང་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མ་ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། བཅད་ཟིན་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་སླར་ཡང་རྟོགས་པ་ཞེས་པས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་གཅོད། ཟུར་གསུམ་པ། དྲན་ཤེས་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་དོ།།

མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་།
༢༽ རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཏེ་གཉིས་སོ།།

ཁ་ཅིག་གིས། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྔར་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི། མཁས་འཇུག་ལས། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་དབང་མངོན་དང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ན། མངོན་

སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་པོའང་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་དཔོག་ནུས་སོ།།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཚད་མིན་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བཞི་པའོ།། །།

རྟོགས་ཟིན་དྲན་པའི་བློ་ལ་བཅད་ཤེས་ཞེས།།
མཁས་པ་རྣམས་ལ་གདོད་ནས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ།།
ལེགས་པར་མཐོང་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་ཕྱིར།།
ཚད་མིན་བློ་ཡི་གྲངས་སུ་ངེས་པར་འཐད།།
ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་གཞག

ཚད་མ་མདོ་ལས།

འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།།
རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།།
དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་ཁོ།།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི།།
རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་།།
རྟེན་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན།།
རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་དང་པོ། འཁྲུལ་བ་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད

གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། ཤེས་པ་ཞེས་པས་སོ་སྐྱེ་གཅོད། སྐབས་འདིར་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པ་ལ་འཇོག་དགོས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།

དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་ཕྱིར།།

འཁྲུལ་ཀྱང་"། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར།།

གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ ཀུན་བཏགས་ལྟར་བདུན་དུ་བཤད་པ་དང་།

༢༽ རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་བཞི་རུ་བཤད་པ།

༣༽ རྣམ་ངེས་ལྟར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

དང་པོ་བདུན་དུ་བཤད་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དྲུག་ནི།

༡) སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ།

༢) མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ།

༣) རྗེས་དཔག་གི་མིང་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས།

༤) སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ།

༥) འདས་པའི་ཆོས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ།

༦) མ་འོངས་པའི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་དྲུག་གོ།

གཉིས་པ་དེར་གྱུར་པའི་རྟོག་མེད་གཅིག་ནི།

༧) མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་བཞི་རུ་དབྱེ་བ་ལའང་། དེར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་དང་རྟོག་མེད་གཅིག་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་བདུན་དུ་བཤད་པ་ལས།

༡༽ འཁྲུལ་ཤེས་ལ་དོན་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཤེས་པ།

༢༽ ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ།

༣༽ གཞན་བཞི་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ།

དེར་གྱུར་པའི་རྟོག་མེད་གཅིག་ནི།

༤༽ རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་རྟེན་བསྟད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བཞི་རུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་ངེས་ལྟར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ནི།

རྣམ་ངེས་ལས།

རྣམ་རྟོག་དངོས་མི་སྣང་ཕྱིར་དང་།།

ཉེ་བར་བསྟད་པ་སླུ་བའི་ཕྱིར།།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར།

༡༽ མངོར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དྲུག་པོ་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་

བར་མི་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་ཤར་སྣང་དང་།

༣༽ རབ་རིབ་ཅན་ལ་དབང་པོ་ཉེ་བར་བསླད་པའི་མངོན་སུམ་ཤར་སྣང་སྟེ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་དོ།།

མངོན་སུམ་ཤར་སྣང་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

དབང་སྐྱེས་མིན་པར་གྲུབ་དོན་དུ།།
གཉིས་བཤད་འཁྲུལ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།།
རྗེས་དཔག་སོགས་གྲུབ་བརྗོད་པ་ནི།།
སྔ་མ་གཉིས་ཉིད་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཁྲུལ་བར་མཐོང་བས་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་ཤར་སྣང་དུ་བཤད་པ་དང་།

འོན་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་བཞི་ཅི་ལ་བཤད་སྙམ་ན།

ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་ནི་རྟོག་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་འདིར་བརྗོད་པ་ནི་

སྤྱ་མ་གཉིས་པོ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་དཔེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྟོག་མེད་གཅིག་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།

འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ།།
དེ་ནི་ཉེར་གནོད་ལས་སྐྱེས་བརྗོད།།
དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ནི།།
ཉེར་གནོད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་ལྔ་པའོ།། །།

རྟོག་བྲལ་དྭངས་གཙང་ཆུ་གཏེར་འཁྲིལ་བའི་ངོགས།།
སྟོན་མཚན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་བའི་མོད།།
འདྲེན་བྱེད་གཞོན་ནུས་ཡུལ་དུ་བྱུས་ཙམ་ནས།།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བློ་ལས་འགོངས་མ་ནུས།།

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

རང་རིས་དང་གཞན་རིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཡང་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན།

༡༽ རང་རིས་གཞན་རིས་གཉིས་དང་།

༢༽ དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མ་སྐྱེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ཚད་གྲུབ་ལེའུ་ལས། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས།། ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྔུན་པ་ཚམ་ཚོམ་ནང་ཐག་ཁྲ་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པའོ། །སྤྱིར་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་

ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་གཉིས་ཡོད་དེ།

ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་གཏད་པ་དང་གོམས་པ་དང་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ནུབ་ལ། ཅི་འདི་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་སམ་ནོར་བུའི་ཕུང་པོའི་སྣམ་དུ་དམར་ལམ་པ་མཐོང་བ་དང་། སྐྱ་རྫས་ལ་ལྟངས་པ་དང་དུ་བར་མ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པའམ་ཡིད་གཏད་པས་སྔ་རིས་ངེས་པར་ཟིན་པའམ། རྟགས་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་ལས་བློ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལས་ངེས་པའང་ཡོད་ལ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འོན་མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར

འཇོག་ཅེ་ན། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་མེད་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ནི་རང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པས་རང་ངེས་ཚད་མ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ནི་རང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པར་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་པས་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་འཇོག་སྟེ།

རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་པས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དྲན་པའི་ངེས་པ་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། ཁྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམས་སྤངས་པ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་གཟུང་བའམ། །ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །རྐྱེན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་ལས་ཐ་དད་པ་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་གོང་དུ་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་ཞེས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་ནི།

༡༽ ནང་གི་བློ་གསལ་བ། སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ།

༢༽ ནང་གི་བློ་གོམས་པ། བུད་མེད་ཀྱི་རོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཐལ་བས་བུད་མེད་ཀྱི་རོ་ལ་སྐྱུགས་པ་དང་། ཆགས་ལྡན་གྱིས་ཉལ་པོ་བྱ་བ་དང་། ཁྱིས་བཟའ་བྱར་བསམ་པ་ལྟ་བུ།

༣༽ སྐབས་སུ་བབ་པ། སྨན་གྱི་གཏམ་ཤོད་པའི་སྐབས་ཆོས་གཞན་དུ་མ་མཐོང་ཡང་སྨན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ།

༤༽ དོན་དུ་གཉེར་བ། མི་མང་པོའི་ཁྲོད་དུ་གང་ཞིག་འཚོལ་བའི་སྐབས་གཞན་མང་པོ་མཐོང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ།

༥༽ དོན་གྱི་ཤུགས། ལྟད་མོ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་ཡང་ཡ་མཚན་པ་དང་ཆེས་གསལ་བ་སོགས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་རིས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དག་གིས།

༡༽ མངོན་སུམ་དང་པོ་བ།

༢༽ ཡིད་མ་གཏད་པ།

༣༽ འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་བཅས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས།

༡༽ སྣང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ།

༢༽ སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་པ།

༣༽ སྣང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ།།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་རང་རིས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་སྟེ་ལྔེ་མིག་དྲུག་པའོ།། །།

གང་ཞིག་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ།།
ངེས་པ་རང་སྟོབས་འདྲེན་ནུས་མི་ནུས་ཀྱིས།།
རང་ངེས་གཞན་ངེས་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཀུན།།
ཐ་ཞིབ་རིགས་ལམ་ནོར་བུའི་འཕྲུང་འཕྲུལ་མཛེས།།
ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག

སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དབུ་མའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་ན། དེ་ཡང་།

རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ།།
བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།།
དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༽ དོན་དམ་ཚད་མ་དང་།
༢༽ ཐ་སྙད་ཚད་མ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

རང་གི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། དོན་དམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གཞལ་བྱ་ཀུན་

རྗོབ་བདེན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། ཐ་སྙད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

དོན་དམ་ཚད་མ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

དོན་རྣམ་ངེས་ཤེས་རབ་རལ་གྲི་ལས།

དོན་དམ་ལ་ཡང་རྣམ་གྲངས་དང་། །

རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས། །

དེ་འཛལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི། །

ཚད་མ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༽ རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་།

༢༽ རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ་གཉིས་སོ། །

རང་གི་གཞལ་བྱ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

རང་གི་གཞལ་བྱ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཞེན་པ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། སྤྲོས་བྲལ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ།།

ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

ཐ་སྙད་ལ་ཡང་གནས་སྣང་དག
མི་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།
མ་དག་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་དང་།།
དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི།།
ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༽ མ་དག་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་།

༢༽ དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་གཉིས་སོ།།

ཐ་སྙད་ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ཉི་ཚེ་བའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ། མ་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མཐོང་བའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

དེ་ཉིད་ལས།

ཉི་ཚེའི་དོན་ལ་མི་སླུའི་བློ།།

རང་ཡུལ་རྒྱུ་བཞིན་བཟུང་ལས་སྐྱེ།།

ཚུར་མཐོང་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ།།

སྐབས་དོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཐ་སྙད་ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ། དག་གཟིགས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

དེ་ཉིད་ལས།

རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི།།

ཇི་ལྟའི་ཆོས་ཉིད་དམིགས་ལས་སྐྱེ།།

བསམ་མི་ཁྱབ་ཡུལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ།།

ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

མཚན་གཞི་ནི་རིམ་བཞིན། བུམ་པ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། དག་པ་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ཡང་།།

ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཀྱིས་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༽ རྒྱུའི་ཁྱད་པར།

༢༽ ངོ་བོའི་ཁྱད་པར།

༣༽ བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

༤༽ འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་བཞིའོ།།

མ་དག་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ནི།

༡༽ རྒྱུའི་ཁྱད་པར། རང་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཉི་ཚེ་བ་ཚུལ་བཞིན་

རྟོགས་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ།

༢༽ ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། རང་ཡུལ་ཙམ་ལ་གནས་སྐབས་མི་སླུ་བའི་རིག་པ།

༣༽ བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཚུར་མཐོང་གི་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ།

༤༽ འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། སྐབས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པའོ།།

དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ནི།

༡༽ རྒྱུའི་ཁྱད་པར། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཚུལ་བཞིན་དམིགས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ།

༢༽ ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། ཇི་སྙེད་པའི་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་བློ།

༣༽ བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུར་མཐོང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ།

༤༽ འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་

འགྲུབ་པའོ།།

ནོ་རིགས་ནོ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་དོན་དམ་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མ་བཤད་པ་སྟེ་ལྔེ་མིག་བདུན་པའོ།། །།

ཐ་སྙད་རིགས་པའི་གྲུ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས།།
གཏིང་མཐའ་བྲལ་བའི་དོན་དམ་རིམ་གྱིས་བཀལ།།
སྣ་ཚོགས་རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་འབྲས་ཟབ་མོའི་གནད།།
ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གོ།
ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག

དེ་ཡང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་ལ། རང་ལུགས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

༡༽ མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་པ་དང་།

༢༽ དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟགས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལྟར་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཚད་མ་མདོ་ལས།

བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།།

འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ།།

ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ།།

བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱ་དང་། དོན་འདྲ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།

ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་དེ་གསུམ་དུ་འཇོག་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའམ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱ། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བློ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་བ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་སྟེ་འདི་ལ་སྐབས་འདིར་དོན་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ཅན་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལས་དོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུའམ་འདི་ལྟར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ནི་དོན་རྟོགས་པའོ་ཞེས་སྦྱོར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བརྟགས་ནས་བསྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པའི་ཚད་

འབྲས་ཡོད་དང་།

༡༽ ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་སྣང་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚད་འབྲས་དང་།

༢༽ གཟུང་འཛིན་ཟླ་བ་གནས་ཚུལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚད་འབྲས་ཏེ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི།

ཚད་མ་མདོ་ལས།

ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །

ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །

ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། འཛིན་རྣམ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཚད་མ་མདོ་ལས།

གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ།།

ཚད་མ་དང་ནི་དེའི་འབྲས་བུ།།

འཛིན་དང་རྣམ་རིག་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་ཙམ་ཐ་སྙད་ལ་དཔྱོད་པའི་གྲུབ་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་མིག་བརྒྱད་པའོ།། །།

གཟུང་བ་ཡུལ་ནི་གཞལ་བྱ་འབའ་ཞིག་སྟེ།།
དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཚད་མ་ཡིན།།
ཇི་བཞིན་འཇལ་བ་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་ཤེས།།
ཐ་དད་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་ཚུལ་ཀུན་འགྲེད་མཛོད།།
ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག

དེ་ཡང་། དབུས་མཐའ་ལས།
དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས།།
དེའི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་དང་།
ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས།
སེམས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་རིག །
སེམས་བྱུང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་སྟོབས་རིག །ཅེས་དང་།

རང་འགྲེལ་ལས།

སེམས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཀ་བ་ལྟ་བུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པ། སེམས་བྱུང་གིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྨྲོས་ཐྲ་ལ་སོགས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པ། གཙོ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན། མདོད་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག །ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད།

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ནི།

༡། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༢། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༣། སྣ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༤། ལྕེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༥། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༦། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༧། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ༨། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད།

དགུ་པ། མཛོད་ལྟར་ན་ཞི་དྲུག་དང་། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་གོ།

སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ལས།

ཀུན་འགྲོ་ལྔ།

མཁས་འཇུག་སྡོམ་བྱང་ལས།

ཚོར་འདུ་སེམས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་།།

རེག་པ་ལྔ་ནི་ཀུན་འགྲོ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡༽ རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བློ་ཚོར་བ། ༢༽ མཚན་མར་འཛིན་པའི་བློ་འདུ་ཤེས། ༣༽ སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པ་སེམས་པ། ༤༽ དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིད་བྱེད། ༥༽ ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཚོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་རེག་པ་བཅས་སོ། །རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

ཡུལ་ངེས་ལྔ།

མཁས་འཇུག་སྡོམ་བྱང་ལས།

འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་དང་།།

ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཡུལ་ངེས་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡༽ རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་འདུན་པ་དང་། ༢༽ ངེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་མི་འཕྲོག་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་མོས་པ། ༣༽ འདྲིས་པའི་དོན་མི་བརྗེད་པ་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་དྲན་པ། ༤༽ བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༥༽ བརྟག་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྒྲོ་སྐུར་ཉེ་ཟློག་པའི་ལས་ཅན་ཤེས་རབ་བཅས་སོ། །གོང་གི་བཅུ་པོ་འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་ཞེས་བཤད་དོ།།

དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་གཅིག

མཁས་འཇུག་སྡོམ་བྱང་ལས།

དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས།།
བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་།།
མ་ཆགས་མ་སྡང་གཏི་མུག་མེད།།
རྣམ་པར་མི་འཚེ་བརྩོན་འགྲུས་ནི།།
དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡༽ ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དད་པ་དང་། ༢༽ ལྷང་ངོར་གྱི་གནས་ལ་གཟེབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ་སྲིད་ཞིའི་ལེགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཅན་བག་ཡོད། ༣༽ ལུས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བཏུབ་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་སྐྱེ་གནས་ངན་ལེན་འཛོམས་པ་ཤིན་སྦྱངས། ༤༽ ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་མེད་པ་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ལས་ཅན་བཏང་སྙོམས། ༥༽ བདག་གམ་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ༦༽ གཞན་ནམ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མཚན་དུ

བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པའི་ལས་ཅན་ཁྲེལ་ཡོད་པ། ༧༽
སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ལོ་བྱད་ལ་མ་ཆགས་པ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཆགས་པ། ༨༽ སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་
གྱི་ཆོས་ལ་ཀུན་་ནས་མནར་སེམས་མེད་པ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཞེ་སྡང་མེད་པ། ༩༽ སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྒོ་
ནས་དོན་ལ་མ་རྨོངས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་གཏི་
མུག་མེད་པ། ༡༠༽ ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྙིང་རྗེ་བའི་
སེམས་ཏེ་གཞན་ལ་ཐོ་མི་འཚམས་པའི་ལས་ཅན་རྣམ་པར་མི་འཚེ་
བ། ༡༡༽ དགེ་བའི་གནས་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བས་འཇུག་པ་
སྟེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྦྲུབ་པར་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་བཅས་སོ།།

རྩ་ཚིག་དྲུག

མཁས་འཇུག་སྒོམ་བྱང་ལས།
མ་རིག་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་དང་།།
ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་ལ།།

རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡༽ ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་ཉེ་ཉོན་རྣམས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་རིག་པ། ༢༽ ཁམས་གསུམ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས། ༣༽ སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ་བདེ་བར་རེག་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཁོང་ཁྲོ། ༤༽ འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཐོ་བའི་རྣམ་པར་ཁེངས་པ་སྟེ་གཞན་ལ་མ་གུས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་ང་རྒྱལ། ༥༽ བདེན་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ལས་ཅན་ཐེ་ཚོམ། ༦༽ ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལྟ་བའོ།།

ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ།

མཁས་འཇུག་སྡོམ་བྱང་ལས།

ཁྲོ་བ་འཁོན་འཛིན་འཚིག་པ་དང་།།
རྣམ་འཚེ་ཕྲག་དོག་གཡོ་དང་སྒྱུ།།
ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་།།
ཆགས་པ་སེར་སྣ་རྒྱགས་པ་དང་།།
མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་།།
བག་མེད་བརྗེད་ངེས་ཤེས་བཞིན་མིན།།
རྨུགས་པ་རྒོད་པ་རྣམ་གཡེང་བཅས།།

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡) ཁོང་ཁྲོ་འཕེལ་ཏེ་བརྡེག་པ་སོགས་གནོད་པ་དངོས་སུ་གཞོམ་པར་བྱེད་པ་ཁྲོ་བ་དང་། ༢) ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་གནོད་པའི་བསམ་པ་རྒྱུན་མི་གཏོང་ཞིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ། ༣) ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་མི་བཟོད་

པར་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་འཚིག་པ། ༤) ཁོང་ཁྲོའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྙིང་བརྩེ་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཐོ་བཅམ་པའི་ལས་ཅན་རྣམ་པར་འཚེ་བ། ༥) ཁོང་ཁྲོའི་ཆར་གཏོགས་པ་རང་རྙེད་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པ་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་ལ་ཉེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཕྲག་དོག ༦) རྙེད་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་པས་རང་གི་ཉེས་པ་སྦས་ཏེ་ཉེས་རྒྱུན་སྐྱོང་བའི་སེམས་གྱ་གྱུ་བ་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྐྱེ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་རྙེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་གཡོ། ༧) རྙེད་བཀུར་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བཅོས་ནས་བདེན་པ་མིན་པས་གཞན་སླུ་བྱེད་རྫོངས་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་ལོག་འཚོ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་སྒྱུ། ༨) བདག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡིག་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་

གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ངོ་ཚ་མེད་པ། ༩) གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཁྲེལ་མེད་པ། ༡༠) གཏི་མུག་དང་ཆགས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་ལེགས་པར་བསྐུལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་རང་གི་ཉེས་པ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་འགྱོད་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་འཆབ་པ། ༡༡) འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཡོ་བྱད་སོགས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་དང་དུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་ཡོ་བྱད་མི་བསྟུང་བར་བྱེད་པ་སེར་སྣ། ༡༢) ནད་མེད་པ་དང་ལང་ཚོ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་མགུས་འཐིགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་རྒྱགས་པ། ༡༣) གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡང་དག་པའི་གནས་དང་དགེ་ཆོས་ལ་མི་མོས་པ་ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པ་མ་

དད་པ། ༡༤༽ ཉལ་སྙེལ་འཕྲེས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་
བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་སྤྲོ་ཞིང་འཇུག་པ་
ལྷོད་པར་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ། ༡༥༽
དུག་གསུམ་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལས་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ལ་
གཟབ་པ་ལྷུར་མི་ལེན་པ་བག་ཡོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་མི་
དགེ་འཕེལ་ཞིང་དགེ་བ་འགྲིབ་པའི་ལས་ཅན་བག་མེད། ༡༦༽
དགེ་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་བརྗེད་ལ་དྲན་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དྲན་པ་
འཆལ་བ་སེམས་གཡེང་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་བརྗེད་ངས། ༡༧༽
ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཡེང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ་
སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པ་བབ་བབ་ཏུ་
འཇུག་པ་སྟེ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཤེས་བཞིན་མིན་པ།
༡༨༽ གཉིད་སྨུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ལུས་སེམས་ལྕི་བའི་རྣམ་
པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པར་ནང་དུ་སྡུད་ཅིང་སེམས་

ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་རྨུགས་པ། ༡༩༽ སྡུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བས་ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་རྒོད་པ། ༢༠༽ དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཕྱན་ཏེ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ།།

གཞན་འགྱུར་བཞི།

མཁས་འཇུག་སྡོམ་བྱང་ལས།

གཉིད་དང་འགྱོད་པ་རྟོག་དང་དཔྱོད།།

གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡༽ གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་མི་དགེ་རིགས་མི་རིགས་དུས་དུས་མིན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ནང་དུ

སྤྱད་པར་བྱེད་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་བྱ་བཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་གཉིས། ༢༽ སྔར་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་རྣམ་པས་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་སེམས་གནས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་འགྱོད་པ། ༣༽ སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དོན་ཚོལ་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱུད་རིང་པོའི་གཟུགས་ལ་ཁམ་ཕོར་དང་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་དེ་ཙམ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ། ༤༽ སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ཁྱད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞིགས་ནས་བཟུང་བ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་བུམ་པ་གསར་པ་མ་གས་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དཔྱོད་པ་བཅས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་སློང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །གོང་གི་སེམས་བྱུང་རེ་རེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མགོར་རང་སྟོབས་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

སེམས་བྱུང་དེ་དག་གིས་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་ས་མང་དང་། དགེ་སྡིག་གི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱོ་བ་དང་མི་སྐྱོ་བ། དཀའ་བ་དང་མི་དཀའ་བ། བཟོད་པ་དང་མི་བཟོད་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཞིན་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་སེམས་སེམས་བྱུང་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་མིག་དགུ་པའོ།། །།

ཇི་སྲིད་གཟུང་འཛིན་སྣང་བའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ།།
དེ་སྲིད་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྒྱ་སྐར་འཆར།།
མཁས་པའི་སྤྲོམ་ཚིག་ལེགས་བཀོད་གཞིར་བྱས་ཏེ།།
རང་བློས་གང་དཔོག་སྣ་ཚོགས་དབྱེ་བར་མཛོད།།

སྣ་མང་ཤེས་བྱའི་ཕྲ་ཚོམ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་།།
ཡུལ་བཞིའི་མཛོད་ཁང་ཆེན་པོར་རྫིལ་གྱིས་འདུས།།
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བློ་ཡི་འགྱུ་བ་ཀུན།།
ཚད་མ་ཚད་མིན་བློ་རིགས་བདུན་གྱིས་བཅིངས།།
ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

དེ་ལྟར་བློ་རིགས་བློ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལྡེ་མིག་དགུའི་བདག་ཉིད་འདི་ཉིད། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར། སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་སྟོན་འགྲོ་འཛིན་གྲྭའི་རྩ་བའི་སློབ་ཚན་བློ་རིགས་ཀྱི་བསླབ་གཞིར་དམིགས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་ཆེད་བཙུགས་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རིགས་ལམ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས། འཛམ་མགོན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའི་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་གྱིས་གཙོས་སྤྱི་འགྱུར་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་མི་སོར་སྤེལ་ཀོབ་ས་གནས་སུ། སྙིགས་དུས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའི་ཐུགས་བསྐྱེད་འོ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྤྱི་འགྱུར་བའི་གདན་ས་ཆེན་མོ་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གྲོལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ཡན་ལག་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་དུ། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༢༥༥༨ རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པ། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༩༡ རབ་གནས་ཤིང་མོ་ཧྲའི་ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༦ ཉིན་མཇུག་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་སརྦ་མངྒ་ལཾ། འདིས་

ཀྱང་སྒྲ་འགྱུར་ཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག་གྱུ། དགེའོ།། དགེའོ།། དགེའོ།།

ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན།།
ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གྲགས་གྱུར་ཏེ།།
བློ་གྲོས་པདྨོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་།།
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །
ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས་སོ།།

འཇིགས་བྲལ་སྨྲ་འགྱུར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས།།
ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཛ་ཕྱོགས་ཀུན་བསྒྲགས།།
རིགས་ལམ་སེང་གེའི་ང་རོས་ས་གསུམ་ཁྱབ།།
མཚུངས་མེད་དགེ་མཚན་སྣང་བ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་པས་སོ།།

༄༅། །རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་འབྱེད་བཞུགས་སོ།།

ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་མཆོག་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས།།
མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་གསང་བདག་ཀུན་ཏུ་བཟང་།།
ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས།།
བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ།།

མཁྱེན་རབ་སློང་བརྡོལ་འཇམ་དཔལ་སྨྲ་བའི་གར།།
བརྩེ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རང་མདངས་མིག་མི་འཇུམ།།
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ནུས་མཐུ་གསང་བའི་བདག །
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བདག་ཡིད་སྐྱོངས།།

སྡེ་བདུན་ཆུ་གཏེར་ཀླུ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ།།
རྣམ་དཔྱོད་འབིགས་བྱེད་རི་བོས་ལེགས་བསྒྲུབས་ནས།།
རིགས་ལམ་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་མཛད་པ།།
འཛམ་མགོན་བླ་མས་བློ་གྲོས་སྣང་བ་སྩོལ།།

འཇིགས་མེད་ཟད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་མཁའ་ལྟར་ཡངས།།
ངོ་མཚར་ཐུབ་བསྟན་སྙིང་པོ་བཤད་དང་སྒྲུབ།།
ཐེག་དགུའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་མཛད་པ།།
མཚུངས་མེད་བླ་མས་རྣམ་ཀུན་ཤིས་པ་སྩོལ།།

སྔ་འགྱུར་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི།།
གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་ལས།།
ཚུལ་གསུམ་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཆུ་བོའི་རྒྱུན།།
བློ་གསར་ཆོས་ཀྱི་སྣོ་མོ་འབྱེད་ཕྱིར་དྲང་།།

དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།
ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི།།
གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད།།
མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ།།

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།

རྟགས་སུ་བཀོད་པ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཏན་ཚིགས། སྒྲུབ་བྱེད། རྒྱུ་མཚན། གོ་བྱེད་རྣམས་དོན་གཅིག །གཞི་ལ་སྦྱར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེའོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་ཐེ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།

ཆོས་ཅན་བཤད་པ།

ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ། ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་གསུམ་མོ། །རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ། རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྩོད་གཞི། དཔག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་དོན་གཅིག ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་ན་རྩོད་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དཔག་གཞིར་བཟུང་བ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བཤད་པ།

མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མཐུན་དཔེ་དོན་གཅིག དབྱེ་ན། མཐུན་དཔེ་ཡང་

དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སོ།།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རྟགས་དེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རྟགས་དེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པ། མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད།

མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་དོན་གཅིག དབྱེ་ན། མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རྟགས་དེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རྟགས་དེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པ། མི་མཐུན་

དཔེ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།།

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་བཤད་པ།

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་། ཤུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། ཤུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།

བསྒྲུབ་བྱ་དང་དགག་བྱ་བཤད་པ།

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་ཆོས།

བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་། རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་ཆོས་དཔག་བྱ་སྐྱོན་མེད་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཕྱོགས་ཡང་དག རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ཡང་དག་རྣམས་དོན་གཅིག

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་ཆོས་དཔག་བྱ་སྐྱོན་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད།

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས། དགག་བྱའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ།

སྤྱོར་བ་དེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེས

མི་སྟོང་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་བ་དེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེས་སྟོང་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྒྲ་རྩོད་གཞི། མི་རྟག་པ་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། རྟག་པ་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས། རྟག་པ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཤུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲ་རྟག་སྟོང་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲ་རྟག་པ་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱ། སྒྲ་རྟག་པས་མི་སྟོང་པ་ཤུགས་ཀྱི་དགག་བྱ། བུམ་པ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག རྟག་པ་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་། ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག བུམ་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་། མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་ཕྱོགས། བྱས་པ་རྟགས་བཅས་སོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་ཆ་ལག་འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ་ལྔེ་མིག་དང་པོའོ།། །།

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

ཀུན་བཏུས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཐུན་ལ།།

ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་།

རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །ཞེས་

དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་……།ཞེས་དང་།

ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་མཁས་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྗེས་ཁྱབ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་བཅས་སོ།།

ཚུལ་དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས།

རིགས་ཐིགས་ལས།

ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་

འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

མཚན་ཉིད་འདི་ལ་ནུར་དྲུག་སྟེ། ནུར་དང་པོ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྤྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གཅོད། དཔེར་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་བྱར་ཤེས་འདོད་མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ནུར་གཉིས་པ། ཐ་དད་པ་ཞེས་པས་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་གཅོད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་རྟགས་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ནུར་གསུམ་པ། འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཞེས་པས

ཡིན་འགོད་ལ་རྗོད་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་འགོད་ལ་རྗོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྟགས་དེ་མེད་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གཙོད། དཔེར་ན། ཡིན་འགོད་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡོད་འགོད་ལ། ཀ་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་དེ། ཀ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཆོས་ཅན་ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་ཀ་བ་མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཟུར་བཞི་པ། ཉིད་ཅེས་པས་རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གཙོད། དཔེར་ན། ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ནས་ཉལ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལྗོན་ཤིང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཟུར་ལྔ་པ། ཉིད་ཅེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིས་སུ་སྨོས་ཤིང་སྔར་མ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཆེད་དུའོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མཉན་བྱ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཟུར་དྲུག་པ། ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པས་སྐབས་བབ་ཀྱི་རྒོལ་བས་མ་ངེས་པ་དང་། རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་བྱས་པར་མ་ངེས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་དེ་ཉིད་བྱས་པར་མ་ངེས་པས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཕྱོགས་སྔ་བཤད་པ།

ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཀུན་བཏུས་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

བསྡུས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁ་ཡར་བ།།

དངོས་སུ་མིན་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག །

ཡིན་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱར་བཏགས་ནས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་རྐྱང་པ་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་རྐྱང་པ་དེ་བཞིན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཉེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས། སྤྱིར་བཏང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཏེ་མི་རྟག་པར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་མིང་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་རྐྱང་པ་དང་། བསྒྲུབ་ཆོས་རྐྱང

པ་ལའང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་སྟེ། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རིལ་པོའི་མིང་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་འཇུག་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདིར་རྗོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱིར་བཏགས་མིང་ལ་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འདོགས་དགོས་པ་ལས་འདིར་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲགས་སྐབས་ཀྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གླང་ཆེན་ལ་ལག་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདིར་

ཚུལ་གསུམ་པའི་ནང་ཚན་ཆོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་གོ་སྟེ་ལག་ལྡན་ཞེས་པ་གླང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ།།

ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་ཁྱབ།

རིགས་ཐིགས་ལས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འགོད་

ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེའོ།།

རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཐུར་ལྔ་སྟེ། ཐུར་དང་པོ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཞེས་པས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པ་གཙོད།

རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་རྩོལ་བྱུང་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་ཆོས་རྟག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བས་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཐུར་གཉིས་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པ་གཙོད། དཔེར་ན།

སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པས་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཟུར་གསུམ་པ། འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཞེས་པས་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་རྣམས་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པ་གཅོད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པས་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཟུར་བཞི་པ། ཁོ་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མ་སྨོས་པར་སྔར་སྨོས་པས་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་སྟོན་ཅིང་། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་གཅོད། དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་རྩོལ་བྱུང་དེ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་

དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཟུར་ལྡོ་བ། ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ལྡོར་བ་དེའི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པ་གཙོད། དཔེར་ན། ཤེས་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གྲོལ་བསཤེས་བྱ་རྟག་པ་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མ་མཐོང་ཞིང་མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགསཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མ་ངེས་པས་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚུལ་གསུམ་པ་ལྡོག་ཁྱབ།

རིགས་ཐིགས་ལས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེའོ།།

ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཟུར་ལྔ་སྟེ། ཟུར་དང་པོ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཞེས་པ་ནི་སྔར་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་དང་མཚུངས།

ཟུར་གཉིས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཞེས་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་གཅོད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་རྩོལ་བྱུང་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་ལྡོག་ཁྱབ་

མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཟུར་གསུམ་པ། ཉིད་ཅེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དག་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་གཅོད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཟུར་བཞི་པ། ཉིད་མེད་པའི་རྗེས་སུ་སློས་ལ་སྔར་མ་སློས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་མ་ཟད་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པའི་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་གཅོད། དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་རྩོལ་བྱུང་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་མ་ཟད་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཟུར་ལྔ་པ། ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་མ་ངེས་པ་དང་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་སོགས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་གཙོད། དཔེར་ན། ཤེས་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གོལ་བས་ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མ་མཐོང་ཞིང་མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྟགས་ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མ་ངེས་པས་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

སྤྱིར་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་གཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་མ་ཐུས་པ་ཞིག་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བསལ་དུ་མེད་ཀྱང་སོ་སོ་ནས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྡོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནན་གྱིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལེའུ་

གཉིས་པ་ལས། མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཞེས་པས་ནི་སྔར་ཡང་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལས། གྲུབ་བཞིན་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྨོས་པ་ཡིན་པར་ཡང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་གཉིས་པའོ།། །།

རྟགས་ཚུལ་གྱི་གྲངས་ངེས།

རྟགས་ཚུལ་གྱི་གྲངས་ངེས་ལ། སྔ་སྐྱེགས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་སྨོད་ཀྱི་རྗེས། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གཅིག་འདོད་པ་དང་།

རིགས་པ་ཅན་པས། ཤེས་འདོད་ལ་མཐོང་བ་སྔ་མ་ཅན་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ལྷག་མ་ཅན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་སྤྱིར་མ་མཐོང་བ་དང་། ཚད་མ་གཉིས་དང་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞི་དང་།

ཅ་ར་ཀ་པ་སོགས་ཚུལ་གསུམ་དང་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་དང་ངེས་པ་སྟེ་ཚུལ་དྲུག་འདོད་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ།

ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཚང་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། མ་ཚང་བ་ནི་

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རང་ལུགས་ཚུལ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེའི་གཅད་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་།།
དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བཟློག་དོན་དང་།།
འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི།།
ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལྟོས་གཞི།

ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟགས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྗེས་

ཁྱབ་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟགས་ཁྱོད་ལ་ཡོད་མེད་གཙོ་བོར་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟགས་ཁྱོད་ལས་ལྡོག་མིན་ལ་གཙོ་བོར་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཚུལ་གསུམ་གྱི་ངེས་ཚིག

རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་ན་ཕྱོགས་ཆོས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟགས་འགྲོ་བའམ་དེས་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པས་ན་རྗེས་ཁྱབ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ལྡོག་པས་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ཅེས་བྱའོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་རྟགས་ཚུལ་གྱི་གྲངས་ངེས་དང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལྟོས་གཞི་དེ་བཞིན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་གསུམ་པའོ།། །།

རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ།

རྟགས་ཡང་དག་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡ ༽ འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་།

༢ ༽ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག

༣ ༽ མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས།

དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་།།

ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་བཞིན།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི།།

རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །

མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི།།

གཏན་ཚིགས་·········། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་པས་དགག་རྟགས་དང་། ཟུར་གཉིས་པ། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་རྣམས་གཅོད་དོ།།

འབྲས་རྟགས་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག

༢༽ རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག

༣༽ རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག

༤༽ རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག

༥༽ རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྔའོ།།

དང་པོ་རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ།།

འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར།།

དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན།།

རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་གི་དངོས་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྟེན་དབང་པོ་བློ་དག

ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། བར་སྣང་གི་དུ་བ་སྔོ་ལོང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་མེ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་བཀོད་ཚོད་ལ་རང་རྒྱུ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་།།

དབང་པོའི་བློ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འཁྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན།།

སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱུ་སྤྱི་ཙམ་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི།།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོར་རྟོགས་པ།།

རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ།།

དུ་བས་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁ་ནང་གི་བུར་གོང་ཆོས་ཅན། བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་དེ། བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྙིང་དུ་བུར་རོ་སྔ་མས་བུར་གཟུགས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་བཀོད་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ན། རང་འགྲེལ་ལས། འོན་ཀྱང་དང་འབྲས་བུར་མ་གྱུར་པ་གཞན་རོ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་པ། །རྒྱུའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཏེ། །དུ་བས་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་གྱུར་པའི་རོས་གཟུགས་དཔོག་པར་གསུངས་པའི་དྲི་བ་དང་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

འོན་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟགས་ཆོས་གཉིས་དངོས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པས་ན། རྟགས་

ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་དངོས་སུ་དེ་བྱུང་མིན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་འདི་ངེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་ནི་དཔེའི་འབྲས་རྟགས་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་འབྲས་རྟགས་ནི།

བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་མིག་ནས་མཆི་མ་འབབ་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟོང་

པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་འཆད་པའི་ཚེ་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་པ་བཙས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འབྲས་རྟགས་བསྟན་པའི་དགོས་པ།

ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཀུན་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་དེ་ལྡོག་བྱེད་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མཁས་པ་དང་། ཞར་བྱུང་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཟློག་པའི་ཆེད་དུའོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བཞི་པའོ།། །།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་།

རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས།

སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྒྱུ་མ་ཟིལ་པ་ཆུ་བུར་དང་།།
རྨི་ལམ་གློག་དང་སྤྲིན་ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ལྟ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

་་་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་། །འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་པས་མ་དམིགས་པ་དང་། ཟུར་གཉིས་པ། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཆོས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ

ཞེས་པས་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གཙོད་དོ།།

དེ་ལ་དབྱེ་ན།

༡༽ ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།

༢༽ ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ་གཉིས་སོ།།

དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

རང་བཞིན་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ལ།།

ལྟོས་པའམ་འོན་ཏེ་འབའ་ཞིག་པ།།

བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དེ།།

འཇིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

དང་པོ་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ།

ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཁས་འཇུག་ལས། རྟགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་སྦྱར་མ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་བསྟན་པས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྩོལ་བྱུང་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་དངོས་སུ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་མི་སྟོན་པ། ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

མཁས་འཇུག་ལས། ཡི་མ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་ངོ་བོ་ཙམ་

སྒྲོས་པས་མི་ཕྱོས་པར་དག་པ་ཞེས་རྣམ་གཞག་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚང་བའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ཏེ། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ལྟ་བུའོ།།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི།

རྟག་དངོས་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཟློག་ཅིང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུའོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང

དག་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་ལྔ་པའོ།། །།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ།

མདོ་ལས།

ངའམ་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་གི་གཞན་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། བཟུང་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏ་རེ། ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ།།
མེད་ལ་མི་འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན།།
གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས།།
འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བུ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། དགག་བྱ་དངོས་སུ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ནྱུར་གཉིས་ཏེ། ནྱུར་དང་པོ། དགག་བྱ་དངོས་སུ་འགོག་པ་ཞེས་པས་སྒྲུབ་རྟགས་དང་། ནྱུར་གཉིས་པ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་པས་རྟགས་ལྟར་སྣང་དང་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་རྣམས་གཅོད།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

མི་དམིགས་པའམ་འགལ་དམིགས་པས།།

དགག་བྱ་འགོག་པ་མ་དམིགས་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་།

༢༽ སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག །མི་སྣང་བ་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཞེས་པས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། ཟུར་གཉིས་པ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཅེས་པས་འབྲས་རང་གཉིས་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་རྣམས་གཅོད།

དཔེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་མི་ངེས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་མི་སྣང་བས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དེར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་འདིས་ནི་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་

ལ་ཤ་ཟ་ངེས་པའི་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཇུག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་ཀྱི། ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་དུའང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་གཏེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས། དེས་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་འདྲ་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། དེས་ཡུལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྦྱོར་བསྐལ་བ་ལ་ཡུལ་དུས་ངོ་བོ་གསུམ་ལས། འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ལ་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ད་ལྟའི་མི་ལ་སྔོན་བསྐལ་པ་ཆགས་པའི་ཚེ་སྲིན་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཤ་ཟ་དང་བར་སྲིད་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་བསྐལ་བ་ནི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་

དེར་ཡོད་ན་སྣང་བས་ཀྱི་རྒོལ་བས་སྣང་དུ་རུང་བའི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ནུར་གཉིས་ཏེ། ནུར་དང་པོ། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དེར་ཡོད་ན་སྣང་བས་ཀྱི་རྒོལ་བས་སྣང་དུ་རུང་བ་ཞེས་པས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ནུར་གཉིས་པ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཅེས་པས་འབྲས་རང་གཉིས་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་རྣམས་གཅོད།

དབྱེ་ན།

༡༽ འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་།

༢༽ འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་ནི།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། འབྲེལ་

ལྡྷ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན།

༡༽ རྒྱུ་མ་དམིགས་པ།

༢༽ ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ།

༣༽ རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ།

༤༽ དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་དང་བཞིའོ།།

དང་པོ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ནི།

མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་དུ་བ་དེ་སོང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་མེ་དེ་སོང་། དེ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི།

ཤིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་རྫོང་ཕ་གི་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཤིང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་ཤ་པ་དེ་སོང་། དེའི་ཁྱབ་བྱེད་ལ་ཤིང་དེ་སོང་། དེ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི།

བུམ་པས་དག་པའི་ཁྱིམ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པ་དེ་སོང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་སོང་། དེ་

མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ནི།

དུ་བས་དབེན་པའི་རྩིག་སྐོར་ན་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུ་མེ་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་དངོས་རྒྱུ་མེ་དེ་སོང་། དེའི་དངོས་འབྲས་ལ་དུ་བ་དེ་སོང་། དེ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ནི།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན།

༡༽ ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་དང་།

༢༽ ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ཆོས་ལོག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་གྲུབ་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན།

༡༽ དོན་འགལ་དང་།

༢༽ བློ་འགལ་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ལ།

༡༽ བེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་།

༢། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ལ་འདང་།

༡། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི།

༢། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི།

༣། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི་ནི།

༡། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།

༢། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།

༣། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།

༤། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཅས་སོ།།

དང་པོ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི།

དཔེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་གྲང་བའི་རེག་པ་དེ་སོང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་བསིལ་བའི་རེག་པ་དེ་སོང་། དེ་དང་འགལ་བ་ལ་ཚ་བའི་རེག་པ་དེ་སོང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ་སོང་། དེ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེའོ།།

གཉིས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་ནི།

༡༽ རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ།

༢༽ རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ།

༣༽ འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ།

༤༽ ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཅས་སོ། །དང་པོ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི།

དཔེར་ན། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་གྲང་བའི་རེག་པ་དེ་སོང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་བསིལ་བའི་རེག་པ་དེ་སོང་། དེ་དང་འགལ་བ་བ་ལ་མེ་དེ་སོང་། དེའི་ཁྱབ་བྱ་ལ་ཙནྡན་གྱི་མེ་དེ་སོང་། དེ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི།

དཔེར་ན། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་མེད་དེ། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་ནི།

༡༽ རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།

༢༽ རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།

༣༽ འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།

༤༽ ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཅས་སོ།།

དང་པོ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་གྲང་བའི་རེག་པ་དེ་སོང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་བསལ་བའི་རེག་པ་དེ་སོང་། དེ་དང་འགལ་བ་ལ་མེ་སོང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་དུ་བ་སོང་། དེ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེའོ།།

གཉིས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ནི།

དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་རོག་དང་འུག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་རོག་ཆོས་ཅན། འུག་པ་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། བྱ་རོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱ་རོག་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་བློ་འགལ་ནི།

དཔེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ནི།

དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དང་ཆོས་ལོག་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན།

༡) ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་།

༢) གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ནི།

དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གློག་དང་མེ་ལྕེ་བཞིན། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་ལས། གང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། གློག་དང་མེ་ལྕེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། སྒྲའང་དངོས་པོར་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི།

དཔེར་ན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ལས། གང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པའང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི།

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལས་འབྲས་དང་ཐར་པ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་སྐྱུར་འདེབས་དང་། སྣང་རུང་གི་གཏན་ཚིགས་ནི་རང་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དབང་ཕྱུག་རྟག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་རྣམས་བཟློག་པའི་

ཆེད་དུའོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་སྐྱེ་ལྡེ་མིག་དྲུག་པའོ།། །།

རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་སྒོ་གཞན་བཤད་པ།

སྒྲུབ་རྟགས་དང་དགག་རྟགས།

དང་པོ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས།

འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ།།
ཁས་བླངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད།།
སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་མ་དག་གིས་ནི།།
མ་ཡིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

རིགས་ཐིགས་ལས།

འདི་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པའོ།།

གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར།

༡། སྒྲུབ་རྟགས་དང་།

༢། དགག་རྟགས་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དགག་པ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཤིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཤིང་མེད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའོ།།

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་།

༢༽ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

ཀུན་བཏུས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་ལ།།

ཁྱབ་ཀྱི་མ་བྱས་པ་ཡིས་མིན། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས།

འབྲས་དང་ལྡན་ཅིག་བསྟན་པ་ན།།

ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འགོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཁྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ།།

རྟགས་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་འགོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཁྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས།

དེས་འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི།།

རང་བཞིན་ཕྱོགས་གཅིག་བརྟེན་པའང་བཤད། །ཅེས་དང་།

དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འགོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་ཁྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྩོལ་བྱུང་ལྟ་བུའོ།།

རྟགས་རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་རྟག་པ་མཐའ་དག་ལ་འགོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་ཁྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དོན་སྒྲུབ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས།

གསུམ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས།
ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཇོ་ངས་པས་འདིར།།
གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བཛོད་པ།།
གྲུབ་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་ལས།།
བརྡ་དྲན་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར།
༡༽ དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག
༢༽ ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག
༣༽ ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ་གསུམ་མོ།།

དང་པོ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།
དོན་ལྡོག་གང་རུང་ཞིག་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་

བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

ཐ་སྙད་གང་རུང་ཞིག་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྒོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མེ་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བཟུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བུམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། བུམ་པས་དབེན་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བཟུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དངོས་སྟོབས། ཡིད་ཆེས། གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས།

བཞི་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས།

༢༽ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས།

༣༽ གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ་གསུམ་མོ།།

དང་པོ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས།

རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ།།

ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད།།

དེས་གྲུབ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ།།

དེ་ཚེ་བསྟན་བཅོས་ལྟོས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད། དཔེར་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཇིག་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བྱས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི།

ཀུན་བཏུས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

ཡིད་ཆེས་ཚིག་ཀྱང་མི་སླུ་བར།།

མཚུངས་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས།

གནས་གསུམ་པར་ནི་འཇོ་བ་ན།།

བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུང་ཚིག་རྟགས་

སུ་སོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུང་ཚིག་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།
རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།
འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་ལག་ལྡན་ཕྱིར།།

རྣ་ཅན་གླང་པོ་ཞེས་སྨྲ་བྱེད།།

འདི་ཡི་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ནི།།

གྲགས་པ་ཡིན་གྱིས་བརྗོད་འདོད་མིན། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། ཡོངས་སུ་གྲགས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ས་ལ་རབ་བརྟན་ཆོས་ཅན། གླང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ལག་ལྡན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་དེར་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག

ལྷ་བ་གྲོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།

༢༽ གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གྲོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

རང་ལས་གཞན་པའི་རྒོལ་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པའི་རྒོལ་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡིན་འགོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཡོད་འགོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག

དྲུག་པ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡིན་འགོད་དང་ཡོད་འགོད་གཉིས།

ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། ཡིན་འགོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་པར་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། ཡོད་འགོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུའོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་སྒྲུབ་རྟགས་དང་དགག་རྟགས་སོགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་སྒོ་གཞན་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་ཕྲེ་མིག་བདུན་པའོ།། །།

རྟགས་ལྟར་སྣང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཟུར་གཉིས་པ། གཏན་ཚིགས་ཞེས་པས་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་རྣམས་གཅོད། དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་། གོ་བྱེད་ལྟར་སྣང་རྣམས་དོན་གཅིག

དབྱེ་ན། རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བ་འདི་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༽ མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས།

༢༽ མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས།

༣༽ འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས།

མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད། །ཅེས་དང་།

རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

མ་གྲུབ་པའང་བཞི་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ཏེ། ཟུར་དང་པོ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགལ་མ་ངེས་གཉིས་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། གཏན་ཚིགས་ཞེས་པས་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་རྣམས་གཅོད།

གཞི་ལ་སྦྱར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས

ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ལྟ་བུའོ།།

དབྱེ་ན།

༡༽ དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ།

༢༽ བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ།

༣༽ རྒོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

དང་པོ་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྒྱད་དེ།

༡༽ ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ།

༢༽ རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ།

༣༽ གཞི་རྟགས་གཉིས་ཀ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ།

༤༽ རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ།

༥༽ རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པས་མ་

གྲུབ་པ།

༡༽ གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ།

༢༽ རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ།

༣༽ གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ།།

དང་པོ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། གཞི་རྟགས་གཉིས་ཀ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཚངས་པ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྭས་ཐེག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་རི་བོང་རྭས་ཐེག་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་གྲུབ་པས་

མ་གྲུབ་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ།།

ལྔ་པ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་ནི། ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁྱུམས་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁྱུམས་ནས་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ།།

དྲུག་པ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།།

བདུན་པ། རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ།།

བརྒྱད་པ། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན།

སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཐོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བཞི་སྟེ།

༡༽ ཆོས་ཅན་ལ་ངེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ།

༢༽ རྟགས་ལ་ངེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ།

༣༽ གཞི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ།

༤༽ ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ།།

དང་པོ། ཆོས་ཅན་ལ་ངེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་མེད་ངེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ། རྟགས་ལ་ངེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། རིག་པ་སྤྲུ་མ་ཡོད་མེད་ངེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་ངོར། ད་ལྟའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་རིག་པ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་སྔ་མའི་རིགས་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རིག་པ་སྔ་མའི་རིགས་འདྲ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། གཞི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དགེ་སྡིག་དང་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། དགེ་བ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་བདེ་བ་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྣོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གསུམ་སྟེ།

༡༽ ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ།

༢༽ སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ།

༣༽ གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

དང་པོ། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཅེར་བུ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་ཤུན་པ་བཤུས་ན

འཆི་བ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་ཙུག་ཕྱུག་པའི་ངོར། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་སྤྱོད་ཅིང་འཇུག་པ་སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་གོང་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེའོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་སྟེ་ལྡེ་མིག་བརྒྱད་པའོ།། །།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པར།

ལྷག་མ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་ནི་གཏན་ཚིགས་སམ། འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང་།

རིགས་སྒོ་ལས། མ་ངེས་པ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་སྟེ། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡོད་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཞེས་པའོ། །ཞེས་སོགས་ལས་འབྱུང་།

གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གྲོལ་བས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གསུམ་ལས། ཟུར་དང་པོ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མ་ཞེས་

པས་རྗེས་ཁྱབ་དང་། ཟུར་གཉིས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་པས་འགལ་རྟགས་དང་། ཟུར་གསུམ་པ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་རྣམས་གཅོད།

དཔེ་ན།

༡) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དང་།

༢) ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ནི།

གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྒོལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་དུའང་མ་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དཔེ་ན།

༡) གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ།

༢) གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ།

༣) མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ།

༤༽ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་སྟེ་བཞིའོ།།

དང་པོ། གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མཉན་བྱ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་ངོར། སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལས་ཚེ་འཕོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱ་མ་མཐོང་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་སྲོག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་སྲོག་ལྡན་ལྟ་བུའོ།།

བཀོད་མ་ཐག་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། སྐབས་

ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཀྲོལ་བས་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་དུའང་མ་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྟགས་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་མིན་ལ་མི་གོ་བར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཀྲོལ་བས་རྟགས་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལའང་མ་མཐོང་ཞིང་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་ངེས་པས་ན་འདི་དག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི།

གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཀྲོལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དཔེ་ན།

༡༽ དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་།

༢༽ ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི།

གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཆོས་བས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དཔེ་ན།

༡༽ མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས།

༢༽ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས།

༣༽ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས།

༤ ༽ མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་བཞི་པོ།།

དང་པོ། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་སྒྲོར་བ་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི།

དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན།

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་སྒྲུབ་བྱ་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི།

དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་སྒྲུབ་བྱ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི།

དཔེར་ན། གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་སྒྲུབ་བ་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལའང་མ་ཁྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི།

གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གྲོལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན།

༡༽ ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་།

༢༽ འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ཡང་དག་ལྷན་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི།

གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་མཐོང་ཞིང་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་མཐོང་ཞིང་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་འགལ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྒོལ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་མིག་དགུ་པའོ།། །།

གསུམ་པ་འགལ་རྟགས་ནི།

ཀུན་བཏུས་ལེའུ་གསུམ་པར།
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རང་ངོ་འམ།།
དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཡང་རུང་།།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།
དེ་ལ་གནོད་པས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

རིགས་པ་ལ་འཇུག་པར། འགལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཆོས་ཅན་རང་ལྡོག་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་པ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར།

གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གྲོལ་བས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས། འགལ་

རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས་ལས།

ཟུར་དང་པོ། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྒོལ་བས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་དང་མ་ངེས་པ་རྣམས་གཅོད། ཟུར་གཉིས་པ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་རྣམས་གཅོད།

དབྱེ་ན།

༡༽ ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས།

༢༽ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས།

༣༽ ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས།

༤༽ ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ཏེ་བཞིའོ།།

དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་

རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་སྦྱོར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། གྲངས་ཅན་པས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་སྦྱོར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་འདི་ཉིད་འགལ་རྟགས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་རྣམ་འགྱུར་རམ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་ཀློང་ནས་འབྱུང་བར་སྨྲ་ཞིང་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་བདག་རྟག་པས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཞེ་གཙོ་བོ་རྣམ་འགྱུར་དང་

བཅས་པ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བར་གྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་བདག་ཉེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལས་མེད་པར་བརྟེན་བསྒྲུབ་ཚོས་གཞན་དོན་བྱེད་ཅེས་པས་གཞན་བདག་ཉེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེར་བསམས་པས་འདི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བསགས་ཡིན་ན་བདག་ཉེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་དོན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

རྫས་དང་ལས་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་མེད་དེ། རྫས་གཅིག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བཞིན། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྫས་གཅིག་པ་ཡིན་པའམ་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ནི།

རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཚེ་ན་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་ནི།

རྟགས་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ལའང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡང་དག་དང་། གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ལའང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་ངེས་པ་དང་། གཉིས་པ་

འགལ་རྟགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།

རྟགས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་མིག་བཅུ་པའོ།། །།

སྦྱོར་ངག་གི་རྣམ་གཞག

རིགས་སྒོ་ལས།

སྦྱོར་བ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་ཉིད།།

ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཅེས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས།

གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ངག སྦྱོར་ངག་གི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན།

༡༽ སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་དང་།

༢༽ སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་སྐྱེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ནི།

ཚད་མ་མདོ་ལས།

གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི།།

རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྒོལ་བ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དཔེར་ན།

༡༽ ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་།

༢༽ ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་སྐྱེ་གཉིས་སོ།།

རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་ངག་ལྟར་སྣང་ནི།

སྐྱོན་གསུམ་གང་རུང་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ངག སྦྱོར་ངག་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན།

༡༽ སྒྲ་སྐྱོན།

༢༽ བློ་སྐྱོན།

༣༽ དོན་སྐྱོན་ཏེ་གསུམ་མོ།།

དང་པོ་སྒྲ་སྐྱོན་ནི། དཔེར་ན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་མི་རྟག་གོ །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་བློ་སྐྱོན་ནི། དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྩོལ་བ་གཞན་ལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་དོན་སྐྱོན་ནི། དཔེར་ན། གང་བྱས་ན་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྟགས་རིགས་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ལས་སྒྲུབ་ངག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་སྟེ་ལྔེ་མིག་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།

ཁར་བྱུང་དུ་ཉེར་མཁོའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་འགོད་ཚུལ་བཤད་པ།

རིགས་པ་བཞི།

མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །ཞེས་དང་།

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་ལ་བརྟོན་པ་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་རིགས་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅེ་ན། བཞིས་དཔྱོད་དེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དང་པོ་རྒྱུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི།

མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས

པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་གང་དག་དང་རྐྱེན་གང་དག་གིས། ཆོས་རྣམས་འཐོབ་པའམ། འགྲུབ་པའམ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས།

བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

རྒྱུ་ཡི་ཚོགས་པ་ཚང་བས་ན།།

འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚང་བའི་ཞིང་གིས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་

ཏེ། རང་འབྲས་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི།

མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་གང་དག་དང་རྐྱེན་གང་དག་གིས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་སྙད་འདོགས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

ཀུན་བཏུས་ལས། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་ན་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའོ། །ཞེས་དང་།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

ཇི་སྙེད་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཀུན།།

རང་རང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་ས་བོན་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན།

མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་སྒོམ་ལམ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།

མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས།

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲགས་པའོ། །ཞེས་དང་།

དོན་རྣམ་ངེས་ལས།

ཆོས་ཀུན་རང་རང་ངོ་བོ་ཡིས།།

ཐུན་མིན་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།།

སྒྲ་གཞིར་དྲི་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི།།

ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་བསྙོན་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། ཙནྡན་གྱི་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའོ།།

བཞི་པ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི།

མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་གང་དག་རྐྱེན་གང་དག་གིས་དམ་བཅས་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། སྟོན་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

ཀུན་བཏུས་ལས། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་

གང་ཞེ་ན། གང་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་ངེས་ལས།

དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཆོས་ཉིད་ལ།།
རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གང་འཇལ་བ།།
དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པས་ན།།
འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཆོས་ཅན། ཙནྡན་གྱི་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདེན་པར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔ།

དང་པོ་རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེའི་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།།

གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན།།

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་།།

སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྡི་ལྟར་སྣང་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ནི།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

ཡོད་ཕྱིར་ཡོད་པ་སྐྱེ་མིན་ཏེ།།

མེད་ཕྱིར་མེད་པ་སྐྱེ་མ་ཡིན།།

ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། དངོས་སྣང་སྣ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ནི།

དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས།

དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད།།

དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན།།

གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད།།

གཅིག་གི་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་མེད་

པར་ཐལ། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྨྲས་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཆུ་ཟླ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལྔ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།།
དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད།།
དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ།།
དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྣང་བ་ཙམ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཕྱིར་གོང་ལྟར་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་མོ་ལྔ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེའི་གཟེགས་མའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ལྔའི་གྲངས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད་འདི་རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ནས་གཏན་ཚིགས་

བཞིར་བཤད་ན་ཡང་འཐད་པར་མཐོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཆེན་བཞི།

དང་པོ་ཕྱོགས་ཆ་བརྟག་པའི་རིགས་པ་ནི།

ཉི་ཤུ་པ་ལས།

དྲུག་གིས་ཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན།།

ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར།།

དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན།།

གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྦྱོར་བ་ནི། དབུས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྲ་རྡུལ་དྲུག་གིས་ཅིག་ཆར་སྐོར་བའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཆ་སོ་སོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་།།

གལ་ཏེ་སྒྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན།།

དེ་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས།།

མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྒྲོང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་བ་ནི། སྔོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་སྒྲོང་བ་གསལ་རིག་གི་རྟགས་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

དེ་ཡི་སྒྲོང་དེ་བདག་ཉིད་དེ།།

དེ་ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མིན།།

མངོན་སུམ་སོ་སོར་རིག་བྱ་ཡིན།།

དེ་ཡི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་བ་ནི། ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། གཟུང་བྱར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། འཛིན་བྱེད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་

རིག་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ནི།

ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས།

ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར།།

སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་པ།།

ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས།།

རྗེས་སུ་དཔོག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད།།

རྣལ་འབྱོར་དབང་རྣམས་མངོན་སུམ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་མ་བྲལ་བར་བསྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། ནམ་ཞིག་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་རུང་སྟེ། རང་གི་རྟེན་བརྟན་ཅིང་གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་བློ་བཞིན། ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།

དང་པོ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྔུབ་དབང་པོའི་བློ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཅན། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྦྱོར་བ་ནི། བྱིས་པ་བཙས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཞིན། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་།།

མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྦྱོར་བ་ནི། སོ་སྐྱེའི་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་མཐའ་མ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རིག་པ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཞིན་ནོ།།

བར་སྲིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།

མངོན་པ་མཛོད་གནས་གསུམ་པ་ལས།

འབྲུ་ཡི་རྒྱུན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར།།

སྲིད་པ་ཆད་ལས་བྱུང་བ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་ནི། སྐྱེ་སྲིད་ཆོས་ཅན། འཆི་བའི་སྲིད་པ་ཆད་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་སྔ་མའི་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྲུ་དེ་རང་གི་རྒྱུན་སྤུ་མ་ས་བོན་དང་སྦུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་སོགས་སྡོན་དུ་སོང་བ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལྡེ་མིག་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དང་ཞར་བྱུང་དུ་ཉེར་མཁོའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་འདི་ཉིད། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར། སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་སྟོན་འགྲོ་འཛིན་གྲྭའི་རྩ་བའི་སློབ་ཚན་རྟགས་རིགས་ཀྱི་བསླབ་གཞིར་དམིགས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་ཆེད་བཙུགས་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རིགས་ལམ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། འཛམ་མགོན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའི་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་གྱིས་གཙོས་སྤྱི་འགྱུར་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་མི་སོར་སྒྲོལ་གླིང་ས་གནས་སུ། ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའི་ཐུགས་བསྐྱེད་འོ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྤྱི་འགྱུར་བའི་གདན་ས་ཆེན་མོ་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གྲོལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ཡན་ལག་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་དུ། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༢༥༥༦ རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པ། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡ རབ་གནས་ཤིང་ཕོ་རྟའི་ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༦ ཉིན་མཇུག་སྒྲུབ་པར་བགྱིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་སྤྱི་འགྱུར་ཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག་གྱུ། དགེའོ།། དགེའོ།། དགེའོ།།

ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །
ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །
རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
འགྲོ་ཀུན་ཐུམ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །

ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས་སོ།།

འདི་ཡི་ལེགས་བྱས་ཉི་མའི་སྣང་བ་ཡིས།།
སྙིགས་མའི་སྨུན་པ་ཕ་མཐར་བསྐྲད་ནས་སུ།།
ཡང་དག་བློ་ཡི་ཨུཏྤལ་གཞོན་ནུའི་ཚལ།།
ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པའི་དགའ་སྟོན་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པས་སོ།།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡིའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་པ་འདིའང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུན་ཀྱིས་རྒྱུད་བཀླམས་པའི་ཀླུ་ཀློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་རྟུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདེ་བའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་ཀློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་སྙིང་རྗེའི་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་བའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་

བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་ཕྱིར་འགྲེལ་པར་གསར་སྐྲུན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྡེ། །སྡོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འཁྲུལ་རྟོག་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་དྲ་བའི་ཚོགས་ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག །ཅེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར་དཔལ་སྤྲུལ་པདྨ་ནོར་བུས་སྨོན་པའོ།།

རིག་པ་ཕུག་རོན་གྱི་ཕྱོགས། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། སྣར་ཐང་བཀའ་འགྱུར། རྒྱུད་ད་པ།